

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Vzniknilo je novo leto!

Čas hiti jadrno. Teče kakor hitra reka, ki mimo nas hiti ter vleče vse s seboj v morje večnosti. Življenje človekovo je kakor luč, ki goreč sama sebe použiva. Ali bedimo ali spimo, ali na to mislimo ali se v mislih temu izogibamo, vsak dihljaj in vsak utrip srca je korak doli v brezno smrti. To bridko dejstvo je dalo rimskemu poganskemu pesniku Ovidu povod za vzdih: »Nič ni hitrejša ko čas.« Življenje hiti in izginja, »kakor izginejo sanje, kadar se kdo zbudi« (psalm 72). Job primerja življenje tekaču, ki mimo beži, ladji, ki hiti s svojim tovorom po vodni površini, orlu, ki leti na jed. Leto je znaten kos človekovega življenja. Ni bilo mnogo let, ko si bil otrok, mladenič, mož, stavec. Sploh ne traja mnogo let čas, določen za to, da bivaš na zemlji ter smeš živeti življenje človeka. Pred par dnevi je vzniknilo novo leto. Za mrtve ni leta ne časa. Za onstransko življenje velja: kamor si prišel, tam ostaneš; kar si zaslužil, to prejmeš.

Težišče prave življenjske moči je torej: Porabi čas! Za nas je čas to, kar iz njega napravimo. Bodočnost je negotova, ne da se z njo računati. Preteklost je nepovračljivo minila. Sedanjost pa je kratka in zato nad vse dragocena. Vse je odvisno od tega, kako porabimo čas, ki nam je odmerjen. Mnogi se te velevažne resnice ne zavečajo ter čas slabo porabljajo. Sloveči rimski modrijan Seneca, ki je bil pogan († 65 po Kr.), piše: »Če opazuješ življenje in ravnanje ljudi, vidiš, da mnogo ljudi izgublja velik del življenja s tem, da slabo delajo, še večji del s tem, da nič ne delajo, vse svoje življenje pa s tem, da delajo drugo kot to, kar bi morali delati.« Modra beseda. Bog ne daje človeku časa za to, da slabo dela ter tako sebe onesrečuje.

Mnogoteri ljudje izgubljajo čas s tem, da nič ne delajo. Mnogi pa tudi izgubijo čas in življenje s tem, ker zanemarjajo svoje dolžnosti ter se pečajo s stvarmi, ki se jih ne tičejo. Če torej hočemo dobro porabiti čas, moramo imeti pred očmi preteklost, sedanost in bodočnost. Kar je bilo v preteklosti zamujeno ali slabo storjeno, moramo s pokoro popraviti, sedanost dobro uporabiti ter si zasigurati prihodnost. Z deli pokore, samozatajevanja in ljubezni popravimo to, kar je bilo v preteklosti slabega. Skrbno porabimo sedanost, da si zasiguramo dobro bodočnost tudi v onostranstvu. Delajmo! Delajmo vsak v okviru svojega stanu, na področju gmotnih in duhovnih dobrin, delajmo za sebe in za bližnje, za narod in domovino, delajmo kot aktivni sodelavci Katoliške akcije za Boga, vero in cerkev. Bog pa naj naše delo v novem letu blagoslovi!

Volitev senatorjev dne 6. februarja

Volitve senatorjev bodo 6. februarja 1938. Novih 23 senatorjev bo izvoljenih za dobo šestih let. V naši banovini bo izvoljen samo en senator, ker je dopolnil senatorsko dobo dosedanji senator dr. Miroslav Ploj. Savska banovina dobi sedem novih senatorjev, vrbaska enega, primorska dva, drinska dva, dunavska pet, moravska enega, vardarska tri in Beograd enega. Razen

omenjenih 23 senatorjev, ki so bili pred šestimi leti izvoljeni, je potekla ob koncu leta doba 15 senatorjem, ki so bili leta 1932 imenovani s kraljevim ukazom. Tudi ti senatorji bodo ali naenkrat ali postopoma imenovani. Volitev senatorjev bo vodil posebni državni odbor, kateremu predseduje predsednik senata dr. Želimir Mažuranič.

Dr. Krnjevič pošilja Hrvate v rdečo Španijo

Dr. Krnjevič je bil poslanec Radičeve stranke v beogradske narodni skupščini ter je imel kljub svoji mladosti v stranki velik, vprav usoden vpliv. Po 6. januarju 1929 je zapustil našo državo ter živi kot političen izseljenec v inozemstvu, večinoma v Ženevi, pa tudi drugod. Kakor poročajo hrvatski listi v inozemstvu, je dr. Krnjevič vplival na Hrvate, ki so žive

ali v Belgiji, da zaslužijo kruh za sebe in rodbine, naj vstopijo v rdečo špansko legijo. Poroča se, da se jih je njegovemu pozivu enkrat izvalo 300. Tako pošilja nacionalni Hrvat dr. Krnjevič hrvatske svoje rojake brezbožnim komunistom na pomoč, da v Španiji prelivajo kri za zažigane cerkve in morilce duhovnikov in vernih katoličanov.

Protijudovski pristop nove romunske vlade

Med političnimi vestmi na drugi strani poročamo, da je dobila Romunija novo nacionalno vlado, ki je sestavljena po zgledu nemške in italijanske vlade. Prvi ukrepi nove vlade so čisto po Hitlerjevem receptu naperjeni proti judom, s katerimi je Romunija preplavljena. Prvi protijudovski ukrepi nove vlade obsegajo naslednjih pet točk:

1. Nacionalizira in očisti se romunski tisk, ki bo odslej državna ustanova.
2. S tržišč in iz podjetij se mora odstraniti judovski kapital kakor tudi kapital onih, ki zastopajo jude. Judovskim trgovcem se odvzamejo potni listi.

3. Judje se morajo odstraniti iz vseh upravnih uradov.

4. Vsem zasebnim podjetjem bo naročeno, naj sprejmejo v službo samo nacionalne ljudi.

5. Ustanovi se komisija, ki bo s 1. januarjem pričela pregledovati državljanske listine romunskih državljanov. Judom, ki so si šele po letu 1920 pridobili romunsko državljanstvo, bo državljanstvo odvzeto.

Vlada je takoj prepovedala izhajanje treh listov, ki so last judovskih delniških družb in so bili uredniki judje. Ti listi so pisali proti fašizmu, v levičarskem smislu, in so napadali Italijo.

Teruel zopet v rokah nacionalistov

V današnji številki poročamo na tretji strani, kako je došlo v Teruelu do odločilne bitke med Francovimi nacionalnimi četami in rdečimi, kateri so se že bili polastili dela omenjenega mesta. Nacionalisti so prebili na enem mestu rdeči obroč in so njihove prednje straže bile na Novega leta dan že v Teruelu in so bile vzpostavljene zveze z oblegano posadko. Za-

radi napredovanja kolon generala Aranče in generala Varele jugovzhodno od Teruela je nastala možnost obkolitve rdeče vojske. Ogrožena je bila 2. januarja cesta iz Teruela v Valencijo. Teruel sam je deloma popolnoma porušen od granat rdečega topništva. Nacionalistične zmagovite čete so ulice že očistile ruševin, vzpostavljen je promet.

Mirovne zahteve Japoncev

Japonska vlada je poslala s posredovanjem nemškega poslanika kitajski vladi te-le mirovne pogoje:

1. Sklenitev gospodarskega sporazuma med Kitajsko in Japonsko, ki bi omogočil Japonski izrabo dohodkov kitajskega bogastva, kakor so carine, promet itd.
2. Pristop Kitajske h protikomunistične-

mu sporazumu, katerega člani so sedaj Japonska, Nemčija in Italija.

3. Pristanek Kitajske, da ostanejo na severnem Kitajskem trajno japonske posadke.

4. Pristanek Kitajske, da bo poravnala vso škodo Japonski, ki jo je imela s sedanjo vojno.

Pravilnik o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje

Finančni minister je izdal poseben pravilnik, ki se tiče pobiranja banovinske trošarine na alkoholne pijače. Banovinska trošarina se sme pobirati na en liter vina do največ 1 din (mošt se smatra za vino začeniši z 12 novembrom vsakega leta), na eno hektolitrsko stopnjo žganja do največ 5 din. Ta trošarina se plačuje, ko se vino proda ali odstopi za protiusluge denarne vrednosti v neposredno potrošnjo ali prodajo na drobno. Vsi proizvozniki vina in žganja neglede na to, ali proizvajajo vino ali žganje iz lastnih ali nabavljenih sirovin, morajo, če trgujejo z alkoholnimi tekočinami na debelo ali na drobno prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole (če ta ni oddaljena več ko 4 km, sicer občini) v 24 urah po proizvodnji točno količino proizvedenega vina in žganja. Oddelek finančne kontrole ugotovi na kraju samem količino vina in žganja ter jakost žganja in vpiše to v skladiščno knjigo. Trgovcem z alkoholnimi pijačami, ki so hkratu tudi proizvozniki teh pijač, se dovoljuje za domačo rabo brez plačila trošarine od lastnega proizvoda na leto za vsakega člana

rodbine in služinčadi, starejšega od 18 let, 100 litrov vina, če znaša število rodbinskih članov do osem, če pa je število članov večje, za vsakega nadaljnega člana 50 litrov. Vino, ki se prevažna v količinah nad 10 litrov, mora imeti prevozni list. Trošarini je tudi podvrženo vino, ki ga proda vinogradnik iz lastnega pridelka v količinah nad pet litrov (v večjih krajih nad deset litrov), in sicer plača trošarino sam, če ne znaša količina več kot do 50 litrov, samo če se proda vinskemu trgovcu ali gostilničarju, plača trošarino ta. Če pa se proda več ko 50 litrov, plača trošarino kupec. — Pravilnik vsebuje precej nejasnosti in dosti trdot za vinogradnika, ki se že tako težko bori za svojo gospodarsko eksistenco. Mislimo, da pri izdelavi tega pravilnika niso bili vprašani za nasvet zastopniki kmetov-vinogradnikov. Zato priporočamo ta pravilnik natančni in podrobni pozornosti članov banskega sveta, Kmečke zveze in Kmetijske zbornice. Pristojni činitelji naj storijo vse, kar morejo, da zavarujejo interese slovenskih kmetov-vinogradnikov.

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI

Delo finančnega odbora. Še pred novim letom je sprejel finančni odbor proračun vojnega in notranjega ministrstva.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

Ostavka stare vlade na Romunskem in sestava nove

Pisali smo o zadnjih parlamentarnih volitvah v Romuniji, pri katerih ni dobila štiri leta vladajoča Tatarescova vlada po zakonu predpisane večine. Tatarescu je odstopil 28. decembra. Kralj je bil zadovoljen z odstopom in je poveril mandat za sestavo nove vlade voditelju fašistične krščanske narodne stranke Oktavijanu Goga. Goga, ki je eden od prvakov protizidovske krščanske stranke, je sestavil dne 29. decembra novo vlado iz osmih članov svoje stranke, trije ministri so narodni zaristi (kmečke stranke), ki so pa izstopili iz stranke in tvorijo v vladi nadstrankarje, en minister pa pripada romunski fronti. Vojni minister je general Antonescu, minister mornarice in letalstva je strokovnjak Ironescu. Zunanje ministrstvo je prevzel Micescu, pristaš krščanske stranke, a je pripadal poprej »Železni gardi«. Notranji minister je zarist Armand Galinescu.

Takoj po zaprisegi je kralj nagovoril nove ministre z besedami: »Stopili ste na novo pot, katere smernica je nacionalizem. To geslo je lepo, toda ga je težko uresničiti. Gotovo boste imeli toliko modrosti in požrtvovalnosti, ki sta potrebni, da svojo nalogo brez obotavljanja izpolnite. Značaj vaše vlade je v geslu: Bog, kralj, narod! Nacionalizem se mora naslanjati na kmečko ljudstvo, ki tvori temelj države. Trije pojmi v visokem geslu so znamenja za slovo v bodoči vladi, in prepričan sem, da boste znali vsi izpolniti svojo visoko nalogo.«

Krščanski značaj je poudarila nova vlada s tem, da se je koj po zaprisegi podala v slovesnem brevodu v cerkev, kjer je bila zahvalna službi božja.

Opisani resitev komunistične vlade v Irski je zadela po vsem kraljestvu na glasen odmev. Desnica in časopisje hvale zmagov novih idej, levičarsko se ukvarja s temnimi prerokbami. Nova vlada ne razpolaga v zbornici z večino. Najbrž bo komaj izvoljeni parlament razpustila tik pred 17. februarjem in razpisala nove volitve v prvi polovici aprila.

Z novo vlado se je postavila Romunija na protikomunistično stran. Nemško in italijansko časopisje je novo vlado toplo pozdravilo; razočarana je najbolj samo levičarska Francija.

Italijani so prepričani, da bo nova romunska vlada priznala zasedbo Abesinije po Italiji in da bodo v kratkem času njenemu zgledu sledile vse druge balkanske države.

*

Avstrija vrača Habsburžanom odvzeta posestva. Avstrijska vlada je na podlagi posebne in pred nedavnim uveljavljenege zakona vrnila Habsburžanom odvzeta posestva v zopetno zasebno last. Ta vrnjena veleposestva merijo 26.500 ha in so vredna 500 milijonov dinarjev. Itak bogata habsburška rodbina bo z vrnjeno posestjo razpolagala čisto po svoji volji.

Madžarska dobi nov volilni red. Madžarskemu parlamentu je bil predložen 30. decembra zakonski predlog o spremembi dosedanjega volilnega reda. Po novem predlogu bo zvišano število poslancev od 245 na 260. Izvoljen bo lahko vsak, ki izvršuje že deset let kak poklic ali pa je sicer v javnem življenju koristno na delu. Volil bo lahko vsakdo, o katerem je dokazano, da je pismen ter biva štiri leta v občini. Kandidat, ki hoče zmagati, mora zbrati najmanj 40% vseh glasov. Opuščeno je načelo

absolutne večine ter bo uveljavljeno načelo relativne večine, vendar bo uvrščen dodatek o zgoraj omenjenih 40% vseh glasov.

Komunisti zanetili nevarno stavko v Parizu in okolici. Zadnje dni sta doživela Pariz in okolica nevarno stavko javnih in zasebnih nameščencev, in sicer 400.000 po številu. Ustavljeno je bilo obratovanje vodovoda, plinaren, elektraren in prevoza. Stavka je bila delo komunistov po naročilu iz Moskve. Vodstvo je bilo v rokah komunistov, ki hočejo povzročiti nemire in se revolucionarnim potom polastiti državne oblasti. Posredovanje francoske vlade »ljudske fronte« je bilo brezuspešno in radi tega je napovedala vlada 29. decembra, da bo posegla v stavko z močno roko.

Francoska vlada udušila stavko s posredovanjem vojaštva. Zgoraj poročamo o obsežni stavki, katero so povzročili v Parizu in po okolici iz Moskve nahujskani komunisti. Vodstvo stavkovnega pokreta je dne 30. decembra sklenilo opustiti nadaljevanje stavke. Stavkovni odbor je bil prisiljen, da opusti štrajk, ker je vlada izdala poziv vojaštvu, da obnovi promet v mestu.

Angleški zunanji minister dobil pomočnika. Angleški zunanji minister Eden je dobil za Novo leto radi izredno zamotanega zunanjega položaja pomočnika. Pomočnik ali prvi diplomatski svetovalec vlade je postal Vansittart, prvi ravnatelj zunanjega ministrstva.

Kralj odstavi egiptovsko vlado. Mladi egiptovski kralj Farouk je odstavljen čez noč njemu nasprotno vlado. Takoj je bila imenovana nova vlada, katera je sestavljena iz skupin opozicije.

Nova ustava na Irskem uveljavljena. Nova irska ustava je bila izglasovana pri volitvah 1. julija, ki so bile obenem tudi parlamentarne volitve. Pri teh volitvah predsednik De Valera ni dobil absolutne večine, ampak ima v parlamentu ravno toliko poslancev kakor opozicija. Nova ustava je stopila v veljavo 29. decembra. Irska je dobila ime »Ireland«, dosedanje ime »svobodna država Irske« se ne bo več rabilo. Nova ustava ne pozna nobenega zastopnika angleške krone in nobene prisege pri tej kroni. Galski jezik dobi prvo mesto pred angleškim in katoliška cerkev pred drugimi veroizpovedmi. Irska je z uvedbo nove ustave povsem samostojna država. Bodočnost bo pokazala, ali bo osamosvojitve Irski tudi v gospodarsko korist.

Grozna bilanca usmrtitev in nasilja v Rusiji za 20 letnico boljševiške revolucije. Pred nedavnim so slavili v Rusiji 20 letnico boljševiške revolucije. Ob tej priliki je bila predlagana pomilostitev za politične krivce, pa jo je krvavi diktator Stalin odločno odklonil. Kakor smo poročali, so doživeli v Rusiji pred kratkim komedijo volitev v vrhovne sovjete. Od 159 članov glavnega odbora komunistične stranke, ki so bili leta 1936 navzoči na kongresu stranke, je bilo pri sedanjih volitvah na svobodi samo še 23. Ostalih 136 je bilo ustreljenih, pregnanih ali pa so še v zaporih in čakajo na smrt. Dasi je bilo pred kratkim ustreljenih zopet devet vodilnih komunistov, je v pripravi obravnava proti 250 osumljenecem, ki so bili na važnih mestih komunistične organizacije in so sedaj že v zloglasni moskovski ječi Ljubljanka, v kateri ima glavno besedo ruska tajna policija ali čeka. Te dni so poslali nad 60.000 političnih kaznjencev, ki so bili zaprti po ječah in koncentracijskih taborih GPU (tajne po-

licije ali čeke), v mejne pokrajine med sovjetskim Turkestanom in Kitajsko. Večina kaznjencev je že dospela v Almo Ato, prestolico Kazakstana. Od tu jih bodo deloma z letali, deloma s karavanami poslali na mejo, kjer bodo morali graditi utrdbe v okrog 100 km dolgem pasu. Drugi bodo

morali v divjih puščavskih in gorskih obmejnih predelih zidati bencinska in petrolejska skladišča na oporiščih za sovjetsko letalstvo. Delo teh nesrečnežev je preračunano na dve leti, če bodo delali naglo in z vsemi silami, za kar bo pač poskrbela — GPU.

Novice iz španske državljanske vojne

Špansko bojišče z mestom Teruel. Črtano ozemlje je še v rokah rdečih.

Boji za Teruel

Poročali smo v zadnji številki lani, da so napadli rdeči z vojsko 26.000 mož proti severovzhodu med gorami ležeče mesto Teruel, ki je v rokah nacionalistov. Rdeča ofenziva je uspela v toliko, da so komunisti po srditih bojih vdrli v predmestja, a so se jim branilci z največjo hrabrostjo postavili v bran v tako zvanem starem Teruelu. Kakor hitro je zaznal general Franco za napad na Teruel, s katerim so hoteli komunisti zabiti zmedo v nacionalistično

odločilno ofenzivo, je poslal obleganim in v Teruelu ogroženim junakom z dveh strani znatno pomoč. Ta nacionalna pomoč ima za cilj: obkrožiti rdeče desno krilo in izzvati končno odločitev baš v tem oddelku na 25 km dolgi fronti.

Poročilo rdečega poveljstva od 29. decembra priznava, da je uspelo braniteljem Teruela prebiti v neposredni bližini mesta rdečo fronto. Zaradi teh posrečenih napadov nacionalnih čet komunisti niso mogli nadaljevati osvojevalnih poskusov.

ZAVAROVANJE SLOV. GOSPODARJA!

Samo oni, ki bodo imeli do konca januarja 1938 plačano vso naročnino za celo leto 1938, bodo imeli svoje hiše po pravilniku zavarovane za 1000 din. Plačajte torej pravočasno in kdor nima v celoti plačano, naj doplača. Celoletna naročnina znaša 32 din.

Plen Japoncev v zavzeti kitajski prestolici

Z zavzetjem kitajske prestolice Nankinga je po obvestilu japonskega glavnega poveljstva padlo zmagovalcem v roke: 108 velikih topov, 19 poljskih in gorskih topov, 79 metalcev min, 37 protiletalskih topov, 411 težkih in 956 lahkih strojnic, deset tankov in več tisoč pušk. Pri umiku so prepuščili Kitajci Japoncem v pokop 33.874 mrtvih.

Prodiranje Japoncev v Šantungu

Japonske čete so zavzele po kratkem terljutem boju glavno mesto kitajske pokrajine Šantung, Cinan. Z zavzetjem Cinana je Japoncem odprta pot v Cintav, kamor so že začeli pohod ob obeh straneh tamonje železniške proge.

Neuspeli Japoncev v Šansiju

Toliko zmagovito prodiranje in osvajanje Japoncev v pokrajini Šansi je zaustavila osma kitajska armada, kater šteje 60.000 mož. Kitajci so prisilili v Šansi nekatere japonske oddelke k umiku in so jih povsem pregnali iz nekaterih okrožij.

Oprezne priprave Japoncev na zasedbo Kantona

Zadnjič smo poročali, da vršijo Japonci z vso opreznostjo priprave za zasedbo mesta Kanton, ki je vsestransko središče južne Kitajske. Po poročilih od 28. decembra se je izkrcal na otoku Vongnanu v neposredni bližini portugalske kolonije Macao v širšem območju Kantona večji oddelek japonskih mornariških strelcev. V Hongkongu (ki je ob morju in je angleška last) so prepričani, da je to prvo izkrcanje znak za pričetek prepeljave močne japonske armade, katera je že pripravljena za osvojitve južne Kitajske na velikem japonskem otoku Formozo. S Formoze bodo prepeljali Japonci na ladjah številne čete pod zaščito svojega vojnega brodovja in jih bodo izkrcali v okolici Hongkonga. Japonsko brodovje je doslej križarilo po prostem morju med kitajsko južno obalo in Formozo. Očasa do časa so se približale japonske ladje kitajski obali, da bi dognale, kje bi se posrečilo izkrcavanje japonske armade brez večjih žrtev.

NE POZABITE NA SLOMŠEKA!

Mariborski vladika g. knezoškof dr. Ivan Tomažič je na novega leta dan izjavil, da bo najbrže letos mogoče že poslati v Rim celotni spis za beatifikacijo Slomškega. Ne pozabimo, da imamo list, ki nas stalno obvešča o vsem delu za Slomškega in da bi bilo zelo prav, ako bi ga imela vsaka hiša, posebno še, ker stane samo 15 din celoletno. To je list »Kraljestvo božje« in se nareča v upravi v Mariboru, Koroška cesta 5.

Japonsko-kitajska vojna

Kitajsko bojišče, kjer pripravljajo Japonci pohod na mesto Kanton z velikega otoka Formozo.

Po katoliškem svetu

Katoliški tisk — sveta dolžnost. V glasilu Katoliške akcije na Dunaju »Katoliško življenje« je objavil dunajski nadškof kardinal dr. Innitzer o Božiču članek o pomenu katoliškega časopisja. Članek zaključek je tale pomembni opomin: »Nikdar se ne more dovolj poudariti, da je katoliški tisk eden najpotrebnejših pripomočkov za ohranitev in razširitev krščanskega duha med ljudstvom. Brez katoliškega časopisja je Katoliška akcija v mnogočem ovirana, da ne pride do potrebnega razmaha. Katoliški časnik more med ljudsko množico na nepričakovan način dobro razširjati in utrjevati. Zato je bilo delo za katoliški tisk proglašeno za letno geslo Katoliške akcije. Navdaja me odločna želja, ne samo da bi se pomen katoliškega tiska spoznal in priznal, marveč da bi katoliški časnik bil sprejet v vseh katoliških in krščansko mislečih družinah. Ne sme biti nobene hiše, ki se v njej ne bi čital katoliški list. Priporočam delo za katoliški tisk vsem dušnim pastirjem in sodelavcem Katoliške akcije kot sveto in vestno dolžnost.«

Stiska nemških katoličanov. Narodni socializem gre dosledno korak za korakom — prej na svoji razkristjanjevalni poti. Kot neposredni cilj rru je pred očmi razkristjanitev šole. Zasebne verske šole so prepovedane in zaprte. Sedaj so na vrsti javne verske šole. Potezo peresa jih šolska oblast spreminja v skupnostne brezverske šole. S tem se kršijo stare pravice katoliških staršev, ki so zajamčene tudi v konkordatu. Narodni socializem pa gazi vse zakonske določbe in pogodbe. Ako starši protestirajo proti temu, da morajo dati svoje otroke v brezverske šole, jim pretijo raznoliki zli nasledki. Trierski škof Bornewasser je o tej zadevi poslal pred prazniki pastirsko pismo svojim vernikom, ki se je prebralo po cerkvah. Ni ga kajpada mogel dati tiskati, ker bi ga državna oblast zaplenila, niti poslati po pošti, kjer bi tudi bilo zaplenjeno, marveč ga je dal razmnožiti ter po kurirjih dostaviti župnikom širom svoje škofije. V tem pismu opisuje škof krivico, ki se dela katoliškim staršem z razkristianjenjem šole, ter protestno gibanje, ki se je razvilo med katoličani ter rodilo ogromno število protestnih podpisov. In vendar je moral škof odrediti, da se protestna akcija ukine. To pa je storil, da obvaruje svoje vernike prevelike škode. V svojem pismu to škodo tako le opisuje: »Uradniki, ki protestirajo zoper skupnostno brezversko šolo, izgubijo svojo službo. Upokojenci izgubijo pokojnino. Otroci tistih staršev, ki so podpisali protestne pole, ne dobijo ne dela ne zasluzka. Trgovci se bojkotirajo. Delavcem žugajo z odpustom z dela. Katoličani so pod vplivom težkega čustva, da so brezpravni. Prepričal sem se te dni, da živijo na zemlji trierske škofije, napojeni z mučeniško krvjo, še večjo mučeniki, možje in žene, ki trpijo notranje mučeništvo radi svoje vere in zvestobe do vere in cerkve.«

Nameni nove Španije. Vatikanski list »Osservatore Romano« je prinesel izjavo, ki jo je dal general Franco za katoličane v Ameriki. V njej poudarja poveljnik osvobodilnega boja v Španiji med drugim tudi to: »Spoznal sem nevarna podvzeta med-

narodnega komunizma proti Španiji. V rokah sem imel popis cerkva, ki naj bodo porušene v glavnih mestih naše verske zgodovine, kakor tudi tih oseb, ki naj bodo ubite. Hoteli so v Španiji uničiti vso krščansko tradicijo ter iz nje napraviti brezversko državo brez cerkva in Boga. Za sovjetsko propagando so bili izdani milijoni in organizirane so bile večje skupine ljudi, da se uresničijo ti cilji. Brezpogojno smo se morali dvigniti, da ohranimo našo Španijo, naše spomenike katoliške vere, posamezne ljudi, pa tudi ves narod. Jaz sem imel od početka zavest in gotovost, da Španija ne bo podlegla mednarodnemu komunizmu. Nekateri mislijo, da mi vodimo boj in nič drugega. Toda mi proizvajamo globoko socialno preosnovo, prošinjeno z naukom katoliške cerkve. V bodoče bo mnogo manj bogatinov, zato pa tudi manj

Iz drugih taborov

»Jutru« še vedno razburja živce agitacija za katoliške liste. Komur je taka agitacija zoprna, tak sam dokazuje, da ne spada v vrsto teh listov. JNS glasilo v Sloveniji se sicer ne ravna rado po navodilu stare grške modrosti: »Spoznavaj samega sebe«, včasih pa se vendar razbesediči v nehoteno samozpoved. Smolo pa ima, če se v svojem besedičenju zgubi na teren sv. pisma. Svetopisemska prilika o farizeju in cestninarju, ki bi jo rado izkoristilo, mu ne more poslužiti, ker ne ve, kam bi sebe uvrstilo, ali med farizeje ali med cestninarje. Med cestninarje namreč ne spada, ker se dozda še ni potrkalo na prsi s spokorno molitvijo: »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!«

Zadel je, namreč »Kmetijski list«, ko je zapisal te-le besede: »Koliko je bilo že lepih in spodbudnih, pa hkratu satansko lažnivih besed napisanih in spregovorjenih o slovenski svobodi prav s strani takih ljudi, ki jim je slovenska svoboda trn v peti! S strani ljudi, pravimo, ki jim je vsak resničen izraz svobode bolj osovražen kakor najhujše zlo na svetu, s strani ljudi, ki so se trudili in se še vedno trudijo, da bi narod obdržali v čim večji temi.« Zadel je »Kmetijski list«, in sicer je zadel slovensko

Novice

Osebnosti

Nova glavarja za Maribor levi in desni breg. Dosedanji o'rajni glavar za Maribor levi breg g. dr. Peter Popovič je bil pozvan v Belgrad v notranje ministrstvo. Za okr. glavarja Maribor levi breg je imenovan g. dr. Janko Šiška, dosedaj glavar na desnem dravskem bregu. Za Maribor desni breg je postavljen za glavarja dosedanji podglavar g. Leopold Eiletz. Naše častitke!

Podelitev župnije. Župnija Pišce pri Brežicah je podeljena g. Juriju Pribožič, župniku v Zagorju v dekaniji Kozje.

Nesreče

Mlad delavec hudo poškodovan na transformatorju. Anton Drnovšek, 29 letni de-

250.000 DIN — ČETRT MILIJONA ZAVAROVALNIN

je dosedaj že izplačal »Slov. gospodar«. Omogočili so to samo redni plačniki s celoletnim plačilom na enkrat. Nesreča ne počiva! Zato je vseh teh 250 naročnikov, ki so prišli v nesrečo, hvaležnih tudi nim, ki redno plačujejo, pa svoji previdnosti, da so sami imeli naročnino pravočasno v redu plačano.

velikih siromakov. Nova država v Španiji bo prava demokracija, ki bodo v njej sodelovali vsi državljani v vladstvu in v upravi. Odredbe v pozitivnem pravcu bomo donesli, ko sestavimo vlado ter bomo začeli z redovitim zakonodavnim delom. Ker moramo obnoviti toliko stvari, med njimi toliko hiš, se bomo potrudili, da najprej obnovimo cerkve, hiše božje, ter da oskrbimo duhovnikom potrebna sredstva za izvrševanje njihovega poslanstva.«

laži-svobodomiselsko. Slovenski svobodomisleci, meščanski, kmetijski in socialistični, imajo polna usta svobode, obdržijo pa to svobodo za sebe kot poseben privilegij lažnivega liberalizma. Ljudstvu ne privoščijo niti trohice svobode, za ljudstvo imajo samo najstrožje jersko nadzorstvo, bič, zasledovanje, globo, zapor. To so naši dični JNSarji slovenskemu svetu sijajno dokazali s svojo diktatorsko vlado.

Nacionalno misel potiska JNSarsko časopisje v ospredje pri agitaciji za sebe. »Nova doba« v Celju piše v svoje priporočilo, da je JNSarsko časopisje »edino učinkovito sredstvo v boju za zmago jugoslovenske nacionalne misli«. Ti, uboga »jugoslovenska nacionalna misel«! Ako bi bila odvisna od tega časopisja, ne boš nikdar zmogala! Toda prava jugoslovenska narodna misel je prav tako malo odvisna od liberalnega JNSarstva, kot svoboda in dostojanstvo človeka, ki ju »Nova doba« tudi spravlja v zvezo z »naprednim časopisjem« kot najboljšim orožjem. JNSarsko časopisje ne brani ne svobode in dostojanstva človeka ne jugoslovenske nacionalne misli, marveč brani sebične interese slovenskega in jugoslovenskega laži-svobodomiselsstva in naprednjaštva.

lavec iz Knezdola pri Trbovljah, je čistil 2. januarja na velikem transformatorju pri Laškem. Prišel je v dotik s tokom, švignil je plamen in Drnovšek je bil naenkrat v objemu ognja. Padel je s transformatorja 3 m globoko. Z groznimi opekljinami so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Nesreča pri smučanju. Jožef Matejka, strojni tehnik, je padel za Tremi ribniki v Mariboru s smučkami tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo.

Z nevarnimi opekljinami v bolnišnico. V Bukovju pri Frankolovem je padel s peči v škaf krova dveletni posestnikov sinček Jožek Vezenšek. Hudo opečnega otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

Ogljar se zadušil na goreči kopi. Na Breznem vrhu v Dravski dolini se je za-

dušil na tleči kopi v gozdu ogljar Anton Mežnarc iz Brezna. Mežnarca je po prečutih sedmih nočeh premagal spanec, radi mraza je legel na toplo kopo in se ni več prebudil.

Žrtve nesreč prepeljane v bolnišnico v Celju. V zadnjih dneh so bile oddane v celjsko bolnišnico naslednje žrtve nesreč: V Velenju je padel 37 letni železniški spredvodnik Janez Bizjak in si je zlomil desno nogo. — Ivan Jerak, 76 letni posestnik iz Strmega pri Topolšici, je padel in si je zlomil levo nogo pod kolenom. — V Marija gradu pri Laškem si je zlomil pri sankanju levo nogo 11 letni Jožek Korže, sinko železniškega čuvaja. — Pri smučanju je padel in si je zlomil levo nogo Valentin Nerad, sin žagarja.

Usodepoln padec pod voz. Franc Hladin, 26 letni dninar iz Škofje vasi pri Celju, je padel na cesti pri Vojniku pod voz. Kolo mu je šlo preko desne noge in mu jo je zlomilo.

Nož se mu zapičil v trebuh. Franc Vodlan, 27 letni mesarski pomočnik iz Velenja, je rezal zmrzlo meso. Nož mu je spodrknil in je zadel Vodlana v trebuh. Poškodovani se zdravi v celjski bolnišnici.

Vlak smrtno povozil mladega stražnika. Na železniški progi Ljubljana—Zalog je nočni vlak 29. decembra smrtno povozil Alojzija Krese, policijskega stražnika-pripravnik, ki je pazil na dvorni vlak iz Ljubljane. Lokomotiva je udarila Kreseta v desno stran glave in mu je zlomila vrat. Poleg njega so našli uro. Iz najdbe ure se da sklepati, da je komaj šest mesecev namješteni stražnik pogledal na uro in je stal na levem tiru ter ni opazil prihoda ekspresnega vlaka iz Ljubljane. Smrtno ponesrečeni je bil doma iz Hruševca v okraju Novo mesto.

Smrtna nesreča na cesti. V Štepanji vasi pri Ljubljani blizu Kregarjeve krčme je postal smrtna žrtev prometne nesreče 39 letni zidar Jakob Breskvar, stanujoč v Štepanji vasi. Iz Ljubljane se je vračal proti domu. Za njim sta pripeljala dva

voznika. En voznik je hotel prehiteti drugega in je pri tem podrl Breskvarja, ki je padel pod voz, konji so šli preko njega in je bil koj mrtev.

Smrtna nesreča pri smučanju. V Bedničevi ježi na Ježici pri Ljubljani je pri smučanju smrtno ponesrečil 17 letni Andrej Döberlet iz Savelj.

Dim zadušil tri otročiče. V vasi Medvedje Brdo na italijanski strani, nedaleč od naše Hotedršice, je spravila pri posestniku Janezu Treven žena tri otroke k počitku v podstrešno sobico. V sobici so zakurili peč, a so drva naložili preblizu peči, tako da so začela tleti in se je sobica toliko zakadila, da so se otroci v teku ene ure zadušili. Smrtna nesreča je zadela štiriletnega fantka in dve deklici v starosti dve in pol leta ter devet mesecev.

Nevarna igrača. Francek Tišler, šestletni sinko delavca v Gradcu pri Litiji, je dobil za praznike malo pištolico na zamašek. S pištolo so se igrali tudi drugi otroci in eden je ustrelil zamašek Franceku naravnost v desno oko, katero mu je nevarno cteklo in so prepeljali otroka v ljubljansko bolnišnico.

Požarna nesreča. V šikolah na Dravskem polju je zgorelo posestniku Jakobu Peršuhu gospodarsko poslopje z orodjem in zalogami krme. Pogorelec je oškodovan za 45.000 din.

Razne novice

Jubilej časopisa. »Novine«, v prekmurščini tiskan list, katoliško glasilo Slovenske krajine, obhajajo 25 letnico svojega obstoja. »Novine« so budile narodno zavest, prestale hudo boljševisko revolucijo ter imajo največ zaslug za priključitev Slovenske krajine k ostali Sloveniji in Jugoslaviji. V jubilejni številki je napisal g. knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič čestitko in priporočilo. Tudi mi se pridružujemo čestitki!

Pozabljene Slovenske gorice. Slovenske gorice so najlepši štajerski kraj, tudi najbolj narodno zaveden in preizkušen. Letos

ŠE VES JANUAR!

Svojim prijateljem, širiteljem našega tiska, tudi društvom in organizacijam sporočamo, da je še ves januar čas za agitacijo! Seveda je prav, da čimprej pošljete nove naročnike, da dobijo list takoj!

bomo obhajali 20 letnico, kar smo v Jugoslaviji. Veseli smo tega, toda mislimo, da imamo pravico, da bi vsaj sedaj smeli povzdigniti svoj glas tudi vsem onim, ki so sedaj v Jugoslaviji veš čas vseh teh 20 let pozabljali na Slovenske gorice. Prepričani smo, da vsaj sedanja vlada tega ne bo pozabila. Slovenske gorice so ostale brez vsake železniške zveze z Jugoslavijo. In nič nismo rekli, dasi moramo le cesto uporabljati. Zadnji čas od leta 1935 dalje pa so nas že tako odrezali od sveta, da se nam zdi, da smo bližje Beogradu kakor pa Mariboru. Vzemimo primer pošte v Št. Lenartu! V torek zvečer damo v Mariboru »Slov. gospodarja« na pošto, v 30 km oddaljeni kraj pa pride — če gre vse po sreči — do sobote, večkrat pa celo šele v ponedeljek naslednjega tedna. Tako zanemarjenih poštних razmer menda ni nikjer več v državi, kakor jih imamo pri nas. Vemo, da leži krivda v Beogradu, kjer ne najdemo razumevanja. Prosimo sedaj javno vse one gospode, ki imajo na katerikoli način dolžnost in pravico govoriti o Slovenskih goricah, da na merodajnem mestu, to je v ministrstvu pošte, dosežejo, da se razmere pri pošti Št. Lenart spremenijo! — Tudi nekaj drugega še moramo omeniti. Slovenske gorice še danes niso odtrgane od Avstrije, kar se tiče elektrike. Tako Št. Plj kakor tudi Gornja Radgona imata še sedaj elektriko iz Avstrije, dočim seveda vsi drugi kraji Slov. goric elektrike še sploh nimajo. Sedaj, ko bo banski svet zopet sklepal o novih napeljavah električne razsvetljave, naj bi se ozrl tudi na Slovenske gorice! Slovenske gorice naj v letu 1938 ne bodo pozabljene!

Protiverska ura v sovjetskih šolah

Ljudski komisariat za vzgojo, izobraženost in umetnost se je nedavno sporazumel z osrednjim uradom brezbožnikov glede na to, da se mora v vse sovjetske šole uvesti »protiverska« ura. Na teden naj bi bili dve ta'i uri. »Protiversčino« bodo poučevale posebno izšolane moči brezbožniških organizacij, kjer pa teh organizacij ni, pa mora učitelj, učiteljica ali voditelj strankine celice prevzeti protiverski pouk. Srednje in visoke šole so pa dobile glede na to še posebne predpise.

Žrtve svetovne vojne

Na Dunaju je že lani izšlo uradno poročilo, ki dokazuje, da je po vojni za ranami, ki so jih do-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Uvod

Odkar je začel krožiti denar kot plačilno sredstvo, so že bili tudi ponarejevalci, kateri so skušali osrečiti s potvorbami sebe ter okoristiti druge. Posebno stopa ponarejanje v ospredje, kakor hitro so zamenjali novce tiskani bankovci.

Že od nekdanj je smatral priprosti človek ponarejevalca papirnatega denarja za največjega dobrotnika in umetnika. Podoželski narod se niti danes ne zaveda, da bi bila s potvorbami bankovcev oškodovana država. Ne more tudi dalje razumeti, zakaj oblast z vso vnemo zasleduje, preganja ter ostro kaznuje tolike dobrodelnike, kakor so n. pr. ponarejevalci. Nikdar še ni bilo čitati in tudi ne slišati, da bi bil ponarejevalca ovadil kak kmečki človek. Ravno nasprotno! Ponarejevalci so se in se bodo najrajši zadrževali na deželi, kjer jih skrivajo kmetje z lastno življenjsko nevarnostjo, jih dobro hranijo ter jim kupujejo tolikokrat za težek denar dragocene potrebščine za potvarjanje.

Ponarejanje denarja je rast, katera korenini največkrat globokeje nego kvartopirstvo. divji lov

in tihotapstvo. Ponarejevalec ima od potvorb v pretežnih primerih komaj toliko, da je oblečen in se preživi. Ne potvarja iz dobičkaželjnosti, da bi postal sam bogat, ampak le iz nagona strasti, v kateri uživa, ker mu je uspela strogo prepovedana potvorba tako, da je navaden zemljan nikakor ne pozna od pravega denarja.

Znano nam je toliko in toliko ponarejevalcev, kateri so presedel ter prebili leta in leta po ječah. Komaj so bili na svobodi, že so zapadli prejšnji strasti in niso odnehali, dokler niso sklenili nemirnega življenja za zamreženimi okni jetnišnice in kaznilnice.

Kar je bilo pravkar beleženo na račun ponarejevalske strasti, velja 90 odstotkov za ponarejevalce papirnatega denarja. Oni, kateri potvarja novce, se kmalu spametuje. Ta goljufija se ne izplača in je preveč enostavna, da bi zadovoljila res brihtnega človeka. Ponarejevalci kovancev se navadno spreobrnejo že po prvi prestani kazni ter postanejo pošteti člani človeške družbe.

Zgled iz življenja

Piscu naslednjih spominov starega strica z Dravskega polja je znan iz domačega kraja ob Solli primer, ko je ravno potvarjanje bakrenih štirjač pripomoglo priprostemu pastirju, da se je izučil za podobarja ter slikarja in je bil pozneje vse življenje

NAROČNIKOM!

Ker je današnji številki priložena priloga »Kmečko delo«, bodo dobili cenjeni naročniki običajni koledar prihodnjic.

Obžalovanja vredni slučaji

Neznanec ukradel aktovko z 69 jurji gotovine in z dvema hranilnima knjižicama. V Mariboru v Vetrinjski ulici ima starinaro trgovec Franc Pukl. Dne 30. decembra je prišel zjutraj ob 8 po navadi v trgovino z aktovko, v kateri je hranil izkupiček od prejšnjega dne in ključke od trgovine. Omenjenega jutro je vzel iz aktovke ključke, da bi odprl trgovino, aktovko pa je za par trenutkov odložil v skladišču. Ko se je vrnil, že ni bilo aktovke, v kateri je bilo 69 jurjev gotovine in dve hranilni knjižici Mestne hranilnice s hranilno vlogo za 120 tisoč dinarjev. Še neodkrit tat je moral dobro poznati Puklovo navažo, da je jemal denar čez noč iz trgovine in ga je zjutraj zopet prinašal v blagajno v aktovki. Čakal je na ugoden trenutek v stranišču na dvorišču in je z lahkoto izmaknil dragoceno aktovko, medtem ko je lastnik odpiral trgovino.

Hitro pojasnjena tatvina. Zgoraj poročamo, da je bila ukradena mariborskemu starinarju Francu Puklu aktovka z 69 tisoči in z dvema hranilnima knjižicama. Mariborska policija je hitro prišla tatico v osebi 27 letne zasebnice Elizabete Bach, ki je stanovala v Mariboru v Mlinski ulici. Na tatico je postala pozorna policija, ker je preveč razmetavala z denarjem. Aretirana je priznala, da je zašla v rovak plašča 2000 din, glavni del pa so našli pri njenem prijatelju na Pobrežju, in sicer 35 tisoč. 25 jurjev je Bachova skrila v drvarnici, štiri tisočake je pa zapravila. Prijeta je že imela pripravljen potni list za Gradec.

Krojaškemu mojstru ukradenega sukna za 23 oblek. Krojaškemu mojstru Srečku

Satlerju v Tattenbachovi ulici v Mariboru so odnesli tatovi sukna za 23 oblek in so ga oškodovali za 12.000 din. Uzmoviči so prišli v Satlerjevo delavnico s ponarejenimi ključki in so odprli vrata na dvorišni strani.

Mesarju ukradel konja in sani. Na Tezmem pri Mariboru je ukradel nekdo pred gostilno na vojaškem vežbališču mesarju Francu Reiherju konja in sani. Reiher je oškodovan za pet jurjev.

Drzen rop. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta vdrla dva neznanca v noči v hišo posestnice Apolonije Donko. Tolovaja sta žensko zvezana, ji zamašila usta in sta vse pretaknila po stanovanju. Odnesla sta raznih predmetov za 383 din.

Pri nekaterih boleznih žolča in jeter, žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica

prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo

FRANZ - JOSEFOVO

vodo

zmešano z malo tople vode, zjutraj na prazen želodec.

Ogl. reg. S. br. 15485/35.

Nočni napad. V Podovi pri Hočah je pijan možki z gnojnimi vilami obdelal 42letnega posestnika Franca Praunsberger, katerega so prepeljali v mariborsko bolnišnico v nezavestnem stanju in s prebito lobanjo.

Trikrat zaboden v pljuča. V neki krčmi v Dobravi pri Hočah so se stekli vinjeni fantje. V pretepu je dobil 20 letni viničarski sin Ivan Rojs tri zabodljaje v pljuča.

Svaka zaklal v prepiru. Matija Kovačič, viničar na Janževem vrhu pri Radencih, je povabil k sebi sorodnike in jih je pogostil. Radi ročke vina je izbruhnil na večer prepir med 22 letnim domačim sinom Alojzom in svakom Antonom Šafarič iz Ivanj-

cev. Sin se je tako razljutil, da je pograbil nož in je svaka ter očeta treh otročikov s tremi zabodljaji zaklal. Mladega hudodelca so zaprli.

Vlom v podružnico. V trboveljsko podružnico Sv. Marka je vdrl v noči neznanec na ta način, da je vrgel s tečajev glavna vrata. Vlomil je v nabiralnike in odnesel iz tabernaklja nanovo pozlačen kelih, monštranco pa je pustil.

Smrtna žrtev pretepa. V vasi št. Lambert nad Litijo se je 16 fantov s hribovskih vasi stoplo radi deklet. 17 letni Milan Grošelj iz Jarš je dobil zabodljaj v trebuh, da so mu izstopila čreva. Na pomoč poklicani zdravnik je odredil prepeljavo ranjenega v ljubljansko bolnišnico, kjer je mladi fant podlegel prehudi poškodbi.

Dva smrtno zaklana in dva ranjena. V vasi Zavrtče nad Višnjo goro je prišlo pri posestniku Ivanu Zupančiču med pijanimi fanti do hudega pokolja. Kmalu po napadu z noži sta izkpravela 23 letni posestnikov sin Jože Miklavčič, ki se je komaj vrnil od vojakov, in 25 letni Janez Sešek, doma z Vrhov. Brata Jože in Jakob Šusteršič sta bila ranjena ter prepeljana v ljubljansko bolnišnico. Radi strašnega zločina, ki je razburkal vso okolico, so zaprli Ivana in Franca Jakoša ter njunega bratranca s Hudega pri Stični.

Iz šolskega poslopja odnesel za pet jurjev obleke. V Moravčah na Kranjskem je nočni vlomilec s pomočjo sekire vdrl v šolsko poslopje. Vlomil je v stanovanje šolskega upravitelja in vse pretaknil za denarjem. Ker ni bilo denarja, je odnesel za pet jurjev obleke in perila.

Izpred sodišča

Nečloveški sin na zatožni klopi. Dne 29. decembra so obravnavali na sodišču v Mariboru grozno dvojno krvavo dejanje, ki je majnika v lanskem letu hudo razburilo vse Ptujsko polje in smo o njem obširno poročali. Odgovor sta dala omenjenega dne 31 letni posestnik Franc Žnidarič iz Muretincev pod Ptujem in njegova

daleč na okrog znan kot eden najbolj poštenih obrtnikov.

Pred leti je umrl na Bučah pri Kozjem v spodnjih krajih na svoji lepi domačiji v visoki starosti precej nad 80 let Anton I avlič, podobar, slikar in pozlatar.

Bil je sin siromašne matere, katera je morala dati otroka k drugim za pastirja, da si je služil s pašo kruh in obleko. Lenkin Tonček, kakor so klicali pastirja, je iztaknil nekje star bakren kotel za kuhanje žganja. Na paši je stopil kar sam brez predhodnega poduka od kakega starejšega baker. Utisnil je novec za štiri krajcarje v ilovico in z ilovnatim modelom je izdeloval nekaj časa tako natančne posnetke, da je z njimi njegova nič slabega sluteča mati kupovala po trgovinah življenjske potrebščine.

Domačemu trgovcu se je zdelo čudno, ker je plačevala stara Lenka sicer malenkostne nakupe z vsikdar čisto novo štirjačo. Vprašana, kdo jo oskrbuje z blestečim novim denarjem, je povedala brez zavesti ovadbe lastnega otroka, da njen Tonček. Ta dečko je brihten in se celo razume na izdelavo cesarskega denarja.

Od potvorb prizadeti trgovec je naznanil zadevo s pastirskim ponarejevalcem orožnikom. Žandar je priglal lepega dne vsega objokanega Lenkinega Tončka na sodišče v Kozje, kjer je bil tedaj za sodnika pameten gospod. Pri pogledu na aretiranega fantka v solzah se je sam razjokal, ker je imel enako starega sina, ki je bil popolen bebec. Tonček mu je moral natančno opisati, kako je vlival štirjače in na

kak način je sam pogruntal to spretnost. Pastir je zavrl solze pred dobrim gospodom, se izpovedal in mu je tudi zaupal, da gnete vse mogoče kipe iz ilovice ali jih pa rezlja iz smrekove ter borove škorje.

Sodnik se je podal z dečkom na pašnik Tončkovega gospodarja. Tam si je ogledal ponarejevalnico in kiparsko delavnico. Pastirjevo mater je pregovoril kmalu, da mu je izročila sinka, katerega je poslal v uk k znamenitemu podobarju in slikarju Tomažu Fantoniju. Ta vsestranski umetnik iz Furlanije je slikal v taisti dobi v spomladnem in poletnem času cerkve na presno po naši škofiji. Pozimi je izdeloval kipe in oltarje ter zlatil cerkvene okraske.

Mladi Anton Pavlič se je učil pri Fantoniju, ki je kot v drugič oženjen s Slovenko umrl v Konjicah leta 1892, pet let. Postal je iskan ter čisljan slikar ter podobar v svojem rojstnem kraju. Še kot starček je rad pripovedoval, kako mu je pripomogla samo spretnost v potvarjanju staroavstrijskih štirjač do boljšega kruha ter umetniške obrti.

Priznaval je dobrim prijateljem, da je ponarejal novce kot pastir iz naravne nadarjenosti, dolgega časa ter veselja, ker je dosegel z ilovnatimi modeli original. V poznejšem življenju ga ni nikoli več mikala strast, da bi se bil lotil kot izučeni slikar in podobar potvorb bankovcev, dasi bi jim bil kos z izurjenostjo v risanju.

(Dalje prihodnjic)

bili v vojni, pomrlo mnogo več ljudi, kakor jih je padlo na bojnem polju ali pa med vojno pomrlo za ranami. Po dosedaj zbranem gradivu je med svetovno vojno ranami umrlo 8 milijonov 538 tisoč vojakov vseh narodnosti. Med vojno pa je ostalo živih še 19 milijonov ranjencev, ki niso več zapisani v nobenem spisku ranjencev. Toda od teh 19 milijonov, ki so ob koncu vojne bili še živi, jih je po vojni pomrlo že 15 milijonov. Sedaj živi še 4.247.000 vojakov, ki so bili ranjeni v vojni. Če upoštevamo, da so bili vojaki, ki so se morali udeleževati svetovne vojne, povprečno stari po 30 let, vidimo, da je sedaj po vojni umrlo največ bivših ranjencev v starosti med 30. in 48 letom.

30 letna žena Jožefa. Jožefa Žnidarič je kupila eno leto pred poroko leta 1928 s svojim soobtoženim možem Francem od njegovih staršev en del posestva za 50.000 dinarjev. Izplačala je samo 11.000 din in je ostala drugo dolžna. Stara Žnidarič sta se podala v kamro ter na prevžitek. Prepripi med starima in mladima so bili na dnevnem redu, ker sta mlada prevžitkarjema kratila pravice in nista plačala dolga. Prišlo je do tožbe in z razsodbo je bil ostanek dolga vknjižen na posest mladih. Lani 11. majnika se je izjalovila poravnava med obema strankama. Radi tega je prišlo na domu do prepira. Sin se je toliko razljutil, da je pograbil sekuro in sta pred nerazsodnim divjakom pobegnila iz hiše oče in mati. Živalsko podivjana surovina pa je stekel najprej za očetom in ga je pobil z dvema udarcema s sekuro. Za očetom je dohitel še mater in tudi ta je dobila dva udarca. Stara človeka sta kmalu nato podlegla poškodbam. Nečloveški sin se je sam javil orožnikom in ni kazal nobenega pravega kesanja. Pri obravnavi se je zagovarjal z nerazsodno razburjenostjo. Njegova žena, ki je bila obdolžena sokrivde, je poudarjala pred sodniki nedolžnost in trdila, da bi bila rada moža zadržala in obvarovala pred strašnim dvojnimi krvavim dejanjem nad lastnima roditeljema. Glavni krivec Franc Žnidarič je bil obsojen na dosmrtno ječo, njegova žena pa je bila oproščena.

Zaslužen obsojba krivopriječnikov. V Celju so nadaljevali zadnje dni obravnavo, katero so prekinili 14. decembra, proti 51 letnemu posestniku Antonu Kovaču iz Bodeža pri Grobelnem, proti 34 letnemu posestniku Mihi Cerovšku iz Bodeža, proti 59 letnemu prevžitkarju Tkavcu Antonu iz Tratne pri Grobelnem, proti 44 letnemu najemniku Antonu Povaleju iz Bodeža, proti 35 letni posestnici Ceciliji Žibret iz Planinske vasi pri Planini in proti 39 letni delavki Neži Kovačevi iz Planinske vasi. Našteti so bili na zatožni klopi radi krivičnega pričevanja. Vsi, izvzemši Kovača, so bili obtoženi, da so od 14. januarja do 25. julija 1935 na okrajnih sodiščih v Šmarju pri Jelšah in v Kozjem v pravdi Antona Kovača proti M. Žibretu zaradi 600 din kot priče lažno pod prisego pričali, Anton Kovač pa je bil obdolžen, da jih je napeljal h krivemu pričevanju. Anton Kovač je bil obsojen na tri leta in na tri jurje denarne kazni ter na 300 din povprečnine, Anton Tkavc na 14 mesecev strogega zopora, Anton Povalej na pet mesecev strogega zopora, Cerovšek, Žibretova in Kovačeva so bili oproščeni.

Obsodba dveh nevarnih vlomilcev. V Mariboru sta se zagovarjala 28. decembra pred sodniki 38 letni Franc Veber iz Jesence in 35 letni Stanislav Ferfolja iz Sel na Krasu, ki je italijanski državljani in za vedno izgnan iz naše države. Oba sta že bila velikokrat predkaznovana in sta se seznanila ter postala prijatelja v kaznilnici. Vlamljala in kradla sta vsak na lastno pest, skupno in sta se tudi ukvarjala s švercarijo in z raznimi drugimi lopovščinami. Obtožnica jima je predvsem očitala nočni vlom v trgovino Ivana Koržeta v Cirkovcah pri Pragerskem. Imenovana sta pokradla blaga za 11.182 din in gotovega denarja 3674 din. V junijski noči sta oplenila trgovino Marije Vodenik v Poljčanah in sta jo oškodovala za 3490 din. Tretji vlom sta izvršila 27. avgusta v trgovino

Ivana Ferka v Pesniškem dvoru, kateri je utrpel 800 din škode. Oba sta pred sodniki očitane grehe tajila, a so ju le obsodili: Veber je bil obsojen na dve leti in dva meseca, Ferfolja na pet let robije.

Slovenska Krajina

Gederovci. Skozi našo obmejno vas vodi važna cesta, ki spaja cesti v avstrijsko Radgono in Rogasvece. Radi tega spoja se vrši po naši cesti dvojni promet. Skozi naše naselje vozi dnevno poštni avtobus dvakrat. Pred nedavnim je bila gederovska cesta v takem stanju, da je zabavljajl čez njo vsak vozač in je avtobus vsako zimo odpovedal vožnjo. V zimskem času je moral vsakdo čakati na avtobus na križišču in zmrzovati po 20 minut. Na našo ponovno prošnjo in s posredovanjem naših banskih svetnikov nam je naklonila banska uprava posebno podporo v znesku 10.000 din za popravo zgoraj omenjene ceste. S tem denarjem so naši občinski možje cesto

Društvene vesti

Selnica ob Dravi. Naši dobromisleči fantje in dekleta, ki so organizirani v svojih odsekih, delajo sedaj z vsem ognjem, ko imajo rodne tedske sestanke. Na sestankih se obravnava vse, kar treba vedeti fantom in dekletom, da ne podležejo krivim nazorom. Ne le smisel za telesno vzgojo, globlje gre naše delo — nam je vzgoja duha in srca na prvem mestu! Načela, ki nas vodijo v tem za začetek težkem delu, so ona, ki so vzdržala slovenski narod po koncu v najtežjih dneh preizkušanj: katolištvo in slovenstvo! Po teh postanemo dobri sinovi in hčere naroda in domovine, le po teh je upanje v boljše čase. Fantje in dekleta, ki ste še izven našega kroga, pridružite se nam in pomagajte orati ledino! — Letošnje leto nam mora biti velik mejnik med preteklostjo in bodočnostjo. Prosvetni dom, za katerega je agitacija v največjem razmahu in ki se bo pričel graditi spomladi, bo žarišče prave ljudske prosvete, gospodarstva in gospodinjstva. Visoka šola bo prosvetni dom za našo faro in ne samo sedanjemu rodu, daleč v sto in sto let bo segal njegov blagor! Veseli bodimo vsi, da bomo mogli pomagati vsak po svojih močeh k zidanju toliko važnega doma. Za Boga, mladino in narod je to in z nami bo božji blagoslov, od katerega živimo vsi!

Rače pri Mariboru. V nedeljo 9. januarja uprizori Prosvetno društvo ob 15 in ob 19 na šolskem odru vesele igre s petjem »Dva para se ženita« ali »Gonja za srečo«, v treh dejanjih.

Sv. Janž na Dravskem polju. Na praznik Sv. Treh kraljev priredi Prosvetno društvo v Društvenem domu ob treh popoldne božično igro »Ciganke Lejle božični večer«. Vljudno vabljeni k obilni udeležbi!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na splošno željo bo domača krajevna Kmečka zveza ponovila v nedeljo 9. januarja po večernicah v družbenih prostorih lepo ljudsko igro »Madona v gozdu« z

Pri ženah, ki trpe leta in leta radi težke stolice,

pokaže uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite zjutraj in zvečer po četrť čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejše pacientke uživajo rade

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

POZNATE »NEDELJO«?

»Nedelja« je edini slovenski verski tednik, izhaja vsak teden na 16 straneh, ima lepe slike in stane celoletno samo 24 din. Celoletni naročniki so zavarovani za slučaj smrtne nesreče za 1000 din. — Dosedaj smo izplačali že v 16 primerih. Med ponesrečenci je bilo sedem kmetov, dva železničarja, dva zidarja, pet iz raznih stanov. Sorodnikom je bila zavarovalnina vsaj v prvo pomoč v nesreči! »Nedelja« se naroča v Mariboru, Koroška cesta 5.

razširili, skopali so nove jarke, napravili propuste ter prestavili telefonske drogove. Končno so jo še kljub slabemu vremenu na dbelelo posipali z gramozom. Upamo, da bo to popravljeno cestno zvezo prevzela banovina v svojo oskrbo.

rajanjem, petjem in godbo. K obilni udeležbi so vabljeni domačini in okoličani!

Jarenina. Katoliško prosvetno društvo v Jarenini priredi na praznik sv. Treh kraljev ob 15 v društveni dvorani Jurčičevo igro »Domen«.

Kapele pri Radencih. Bralno društvo ima svoj redni letni občni zbor 6. januarja ob 15, po večernicah, v šolskih prostorih.

Veržej. Naše Katoliško prosvetno društvo se zelo lepo razvija. Obstojta komaj dve leti, pa je že doseglo lepe uspehe. Hvala Bogu, imamo razumne, preudarne možje, ki čutijo potrebo vzgajati mladino v pravem krščanskem duhu. V letu 1937 smo precej napredovali. Od preč. ordinariata smo dobili dovoljenje, da smemo preurediti gospodarsko poslopje v primerno dvorano. Z lastnimi sredstvi, katere smo prihranili ob prireditvah, smo si uredili čedno dvorano in če Bog da, jo homo letos povečali. Začetek je bil težak — a šlo je le! Veliko so pripomogli člani z lastnim delom, zato jim najlepša hvala! V zimskih večerih se z veseljem udeležujemo sestankov v svojem društvenem domu. Imamo tudi bogato knjižnico. Na štefanovo so naši igralci uprizorili vesele igre »Micka, premisli si«. Vsi so izvrstno podali svoje vloge. Le tako naprej!

Veržej. Na praznik Treh kraljev priredijo občina, šola in salezijanski zavod lepo božičnico za revne otroke in zavodove gojence, ki bodo igrali lepo božično igro s petjem. Igra in božičnica bo dvakrat: ob 15 in ob 18. Vabljeni!

Dornova pri Ptuj. Naš fantovski odsek priredi na Treh kraljev dan Meškov misterij »Henrik, gobavi vitez«.

Makole. Dne 26. decembra je bil za našo mladino dan veselja in radosti, pa tudi za nas vse. Naši fantje fantovskega odseka in dekleta dekliškega krožka so nastopili prvič na odru z akademijo. Zadivila so nas prekrasna izvajanja prostih vaj fantov kakor tudi deklet. Polna dvorana občinstva jih je nagradila z odobravanjem in ploskanjem. Poleg telovadnih točk so bile na sporedu tudi ljubke pesmice, ki so nas ganile do solz. Zelo lep govor je imel domačin g. profesor Joško Babšek. Draga mladina, po tej poti naprej!

Dramlje. Katoliško prosvetno društvo ima v nedeljo 9. januarja ob 15 v dvorani Slomšekovega doma prvi redni občni zbor. Člani vabljeni!

Sv. Andraž v Halezah. Knjižnico smo pripravljali več mesecev. Dan pred Božičem pa smo jo otvorili in začeli knjige izposojevati vsem, ki se zanimajo za dobro, poučno, prijetno pa brezgrajno in pošteno berivo. Kje pa smo knjige dobili?

Knjižnica je namreč čisto nanovo ustanovljena. Skoraj vse knjige smo dobili od mnogočastitega g. dekana Ognjeslava Škamlec. G. dekan je izročil za župnijsko knjižnico okrog tisoč dobrih knjig, ki predstavljajo v kupni vrednosti težke tisočake. Tako je storil veliko kulturno delo za svojo župnijo, ki ji je že 28. leto tako dober duhovni oče.

Sv. Jedert nad Laškim. Prosvetno društvo »Citalnica« uprizori 9. januarja »Dobravo«, resno igro iz narodnega življenja naših bratov onstran Triglava. Vabljeni vsi!

Naši rajni

Kebej na Pohorju. Zapustil je ta svet mladenič, vnet sodelavec fantovskega odseka, Janez Očk. Obol je na jetiki, ki ga je mučila eno leto. Trpel je voljno in boguvdano, nikomur ni tožil svojih težav. Dne 19. decembra je sklenil svoje življenje v starosti 23 let. Pogreba so se udeležili člani čadramskega in konjiškega fantovskega odseka. Ob grobu so spregovorili prisrčno besedo g. župnik Panič, g. šibanc Janez za fantovsko okrožje in predsednik Prosvetnega društva Steblovnik Anton. Vrli mladenič, počivaj v miru! Domačim naše sožalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Smrt je pokosila vrlega in značajnega moža. V noči na 28. december je izdihnil svojo blago dušo posestnik in gostilničar Dominik Pekl. Dosegel je starost 77 let. Bil je dolga leta zvest naročnik dobrih katoliških listov. Njegova hiša je bila vedno strogo krščanska. Vse ga je spoštovalo in ljubilo zaradi njegove dobrote in poštenosti. Vsa fara sedaj žaluje nad njegovim grobom. Pogreb je bil dne 30. decembra. Bodi mu Vsemogočni dobrotin plačnik — žalujočim naše iskreno sožalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Spremili smo k večnemu počitku mladega fanta v starosti 31 let, Avguštin Divjak iz Kušernika. Po dolgotrajnem bolehanju je mirno v Gospodu zaspal. Zahvala vsem, ki so blagemu rajnemu bili v tolažbo ter pomoč na bolniški postelji in so mu posodili zadnjo pot. — Žalujočim naše sožalje!

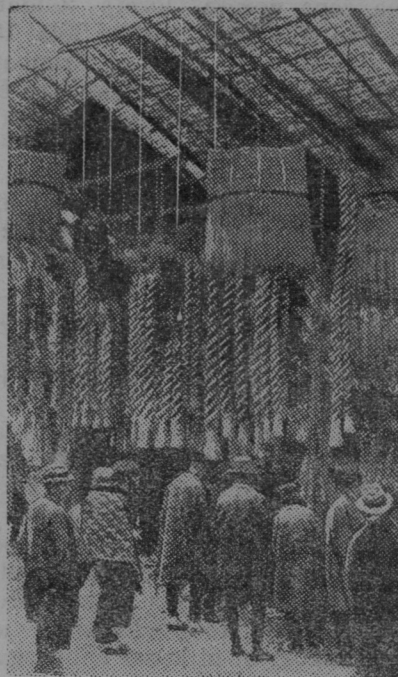
Sv. Anton v Slov. goricah. Mirno je v Gospodu zaspal 26. decembra v 74. letu starosti Franc Kreft iz Vanetine. Rajni je bil ugleden krščanski mož. Prejemal je rad sv. zakramente vsako prvo nedeljo, dokler ga ni bolezen priklenila na bolniško posteljo. Bil nad 30 let naročnik »Slov. gospodarja«. Rajni Franc je bil usmiljenega srca, dober, postrežljiv in skrben oče. Ob grobu se je poslovil od njega domači g. župnik z ganljivimi besedami. Zastava in člani Apostolstva mož so ga spremljali do groba, domači pevski zbor pa mu je za slovo zapel žalostinke. — Dragi Franc, počivaj v miru — ženi in otrokom pa naše sožalje!

Bunčani. Pred kratkim smo spremili na božjo njivo priljubljeno Antonijo Budja. Skoraj eno leto se je borila z neozdravljivo jetiko. Da je bila pokojnica priljubljena, je izpričal njen pogreb. — Draga Tonika! Tako mlada, komaj 33 let si štela, pa si že morala zapustiti ta svet! Tvojih pet nepreskrbljenih otrok se te goreče spominja v molitvi! — Žalujoči materi, možu in otrokom naše sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. Bolezen nam je v minulem letu pobrala mnogo naših dragih. Med njimi je tudi Julika Drevenšek. Bila je zvest Marijin otrok, marljiva kakor čebelica. Presrečno se je čutila, ko je bila spreejta v samostan v Studenicah. Tik pred preobleko se je pa morala vrniti na dom, ker so se pokazali na nji znaki kostne jetike. Bolezen se je goršala od meseca do meseca. Spodnji tel telesa je ohromel, nastale so

rane, kosti v hrbtu so izstopile. Nepremično je morala ležati skoro dve leti. Proti koncu bolezni jo je napadla še pljučnica. Ko sem jo obiskala, me je z naporom prosila: »Moli rožni venec svetih ran ter mi zapoj še ono: Najlepši trenutki, o to so pač oni, ko zjutraj pri angelski mizi klečim!« Izpolnila sem ji željo, milo se mi je nasmehnila in rekla: »Kako dolgo že nisem slišala petja«, nato pa je zajokala. Boj življenjskih sil proti smrtni kosi je trajal še nekaj časa. Potem je božji Zveličar svojo zvesto služabnico poklical k Sebi. Draga Julika, počivaj v miru!

Sv. Jurij ob Taboru. Ravno ob zaključku leta 1937 so se še oglasili naši zvonovi ter zapeli v slovo Antonu Lukman, p. d. Becijevemu očetu iz Črnega vrha. Dočakal je lepo starost 84 let. Občina ga ho ohranila v častnem spominu, saj je bil nad 30 let njen tajnik. Občinski odbor ga je pred leti za njegove zasluge izvolil za častnega občana. Bil je globoko veren in vsak mesec smo ga videli pri sv. obhajilu kljub njegovi starosti in oddaljenosti od cerkve. Kako je bil v fari priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila skoraj vsa fara. Pevski zbor fantovskega odseka mu je zapel nagrobnico ter se tako v imenu vse fare in občine poslovil od moža, kateri je bil vsem zgled poštenjaka. — Blag mu spomin!

Japonci proslavljajo Novo leto na ta način, da razobesijo konce vrvi po izložbah.

Oktavijan Goga, novi remunski ministrski predsednik.

Mirovni plug v muzeju v Ženevi. Plug je kovan iz mečev in je spomin na trajen mir, katerega so sklenili Angleži z Američani leta 1872 v Ženevi.

Gorske čete nacionalnega španskega generala Franca stražijo prelaze čez visoke španske hribe.

Dopisi

Črneče pri Dravogradu. Svoj čas vzorno urejeno Lušinovo veleposestvo je bilo zadnje dni razparcelirano. Gozdne parcele je kupila tvrdka Goll, njive in travnike pa so pokupili vaščani. Tako se je marsikomu posrečilo, da se je povzpел od bajtarja do kmetiča. Grad pa še čaka kupca. Stavba bi bila primerna za kak zavod. — Naša živinorejska zadruga se lepo razvija. Dukupila je Ravnjakovo posestvo v Goriškem vrhu, z lepimi sočnatimi pašniki in gozdovi. S tem je zadrugi dana možnost, da vpelje za svoje zadržnike vzorno planšarstvo.

Sv. Peter pri Mariboru. Na štefanovo smo praznovali pri nas »dan dobrega tiska« zduženo z razstavo dobrega tiska, katoliškega časopisja. Po rani in pozni službi božji in po večernicah so bila predavanja o važnosti in potrebi dobrega tiska ter o škodi, ki nam jo napravi slab, veri in slovenstvu sovražni tisk. Predavali so urednik Sekolec, prof. dr. Dornik in Knuplež Lojze. Naše časopisje je dobilo tudi precej novih naročnikov. — Ljudsko gibanje v minulem letu nam pove, da smo v vsem nazadovali, tako pri rojstvih, kakor tudi v smrtnih primerih — v tem hvala Bogu! — in porokah. — Predzadnji dan v decembru smo imeli občni zbor krajevne organizacije JRZ za župnijo Sv. Peter, na katerem je poročal podžupan mariborski g. Franjo Žebot. — Prebivalstvo Sv. Petra si želi zopet nazaj orožniško postajo, ki je bila svojčas ukinjena proti volji prebivalstva. Potom občine Košaki se je na mero dajno mesto že vložila tozadevna prošnja ter pričakujemo tudi, da bo ugodno rešena. — V začetku maja bo menda izročena prometu nova cestna zveza Sv. Peter—Sv. Marjeta, ki bo znatno skrajšala zvezo z Mariborom in gornjim delom Slovenskih goric in ki bo gotovo prinesla prebivalstvu gospodarskih koristi. — Imamo tudi upanje, da se bo pričelo tudi z gradnjo ceste Sv. Peter—Trčova—Metava—Sv. Barbara v Slov. goricah, ki je ena najpotrebnejših, saj so ti kraji skoraj brez vsake prave zveze z Mariborom, prišla pa bi ta zveza v korist tudi drugim krajem, kot Sv. Rupertu, Sv. Bolfanku, Vurbergu itd., ker bi potem imeli znatno krajšo zvezo z Mariborom, drugi pa zopet s Ptujem.

Mala Nedelja. Na sv. post smo imeli tudi mi božičnico, ki je pod vodstvom gg. dušnih pastirjev ter občinskih organov potekla prav zadovoljivo. Saj je bilo obdarovanih z obleko ter šolskimi potrebščinami nad 130 najsiromašnejših šolarjev. Naš občinski odbor posluje zelo vestno.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V farni cerkvi sta se na štefanovo poročila vrl mladenič Viktor Novak iz Lahonec z gđčno Slavko, hčerko Mihaela šef, opekarnarja pri Sv. Tomažu. Novoporočencema želimo na njuni zakonski življenjski poti obilo božjega blagoslova!

Gornja Radgona. Dne 6. januarja se bo vršil v Gornji Radgoni občni zbor Vinarske podružnice. Vinogradne posestnike vabimo, da se ga polnoštevilno udeleže.

Gornja Radgona. V zadnjem času se slišijo vedno pogosteje pritožbe o protizakonitem postopanju zavarovalnih potnikov v naši okolici. Ko so zavarovalni potniki obnavljali zavarovanja pri kmetih, kjer je to poteklo, so se dogajale svojevrstne potegavščine. Ti potniki so od zavarovalcev zbirali podpise za podaljšanje zavarovanja. Čez nekaj časa so pa dobili opomin za plačilo premije od popolnoma druge, tuje zavarovalnice. Mnoge so terjale celo potom advokatov. Zavarovalni zastopniki so se v tem primerih obnašali zelo predrzno in so vsiljivo nastopali napram starim ljudem. Opozarjamo, da vsakdo legitimira tuje zastopnike, ker se morajo takšne prevare preprečiti!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V zadnjem času je »Jutro« spet prineslo članek pod naslovom: »Patron, cesta in mostovi v Osluševcih«. Če pameten človek ta dopis prebere, si mora misliti, da pri »Jutru« manjka tvarine ali razsodnosti, da mora kot dnevnim svojim bralcem prinašati takšne suhoparne osluševske novice. Stvarnosti na ljubo pojasnjujemo sledeče: 1. Preimenovanje občine Osluševci v Sv. Lenart pri Veliki Nedelji je želelo 99,8% občanov. 2. Navedeni odstotek občanov je tudi tako pameten in dobro zna, da je slabih občinskih cest krivo lansko izredno trajno deževje, nikakor pa ne sedanja občinska uprava. 3. Navedeni odstotek občanov dobro zna, da so v »Jutru« omenjeni porušeni mostovi bili pred par leti sezidani ravno pod vodstvom »Jutrovega« dopisnika. 4. Naj pa Lenarčani še vedo, da je sedanja uprava od prejšnje razrešene prevzela lepo vsoto dolgov, za katere niti prejšnji odbor ni glasoval. Jutrovemu dopisniku povemo še to: Gotovi njegovi pravni nasveti iz preteklosti pričajo, da zmožnosti za jurista nima. Porušeni mostovi pa so priča, da tudi tehnik ne more postati. Zadnji njegov članek v »Jutru« kaže, da sposobnosti za časnikarja tudi nima. Za župana tudi ne more biti, ker je 14 glasov za ta poklic premalo. Torej kam z njim? Učenjaki že dolgo hočejo preiskati zvezdo Mars in iščejo človeka, da bi ga izstrelili z granato na Mars v svrhu preiskave tega sveta. Naj bi imel dopisnik »Jutra« toliko poguma, da bi se prijavil za tak izlet! Takrat bi v naši prijazni lenarški fari in občini prišli do ljubega miru, katerega si nas želi 99,8%. Ako pa ta gospod ne bo celo svetnikov pri miru pustil, mu lahko tudi pri stopnjah pod ničlo vroče postane, ker črna kava se na vročem kuha.

Ljutomer. Krajevna organizacija Kmečke zveze za župnijo Ljutomer ima redni občni zbor na praznik sv. Treh kraljev po osmi sv. maši v Okrajni posojilnici.

Ljutomer. Mladinska organizacija Kmečke zveze ima svoj ustanovni občni zbor na praznik sv. Treh kraljev ob 14 v Katoliškem domu. Po občnem zboru zanimivo predavanje.

Tinje. Pri nas se pojavljajo zadnje čase nove vrste turisti; pridno si brusijo pete od hiše do hiše. Zelo so prijazni in dobrsrčni. Pripovedujejo pa, da bo postal dr. Pučnik slovenjebistriški župan in kako zlati časi se nam obetajo, če se bo to zgodilo. Politiko so sedaj čisto zavrgli, ker JNS nič več ne vleče. Zato pa se bodo brigali samo za »dobro« gospodarstvo in za socialno delo. K nam po Tinju bodo napeljali električno in vodovod, ceste bodo pa tako tlakovali, kot jih niti v Belgradu nimajo takih. Pa še železnico in aeroplan nam bodo menda oskrbeli. Tudi golaža in vina se bo v gostilni zastoj dobilo — vsaj na dan volitev. Da bo socialna stran bolj izpopolnjena, bi se radi združili še s socialisti ali rdečkarji, kakor se jim reče. Nekateri imajo od politike lep dohodek — v Tinju pa so ljudje lačni in žejni ter raztrgani. Ko jim je toča pobila, so pozabili na te reveže, zdaj, ko bodo volitve, jih bodo pa pridno obiskovali. Tako se družno potegujejo za nas tisti, ki so se pred kratkim še grdo gledali in se prepirali za stolček. Škoda, da niso vsak mesec volitve, da bi bilo kaj vina, golaža in cvenka! Vse to se magari sprejme. Volili pa bomo naše poštene, krščanske može, ki jim ni treba nič obetati, ker vsi vemo, koliko so se že za naš kraj trudili, da so nam popravili ceste, in pripomogli, da se je naš kraj pridružil mestu Slov. Bistrici. Vemo tudi, da isti ljudje, ki nam vse mogoče obljubujejo, po mestu povse drugače agitirajo. Pravijo namreč: če bo za župana izvoljen doktor Pučnik, bo tako dolgo delal, da se bo mesto osvobodilo nas ubogih hribovcev, da se bo

KMEČKE ŽENE SO PONOSNE NA SVOJ LIST »KMEČKA ŽENA«

Lani je začel izhajati in že se prikupil tako, da ima lepo število naročnic. Z novim letom pa postane ta list tudi glasilo ženske Kmečke zveze. Zato vse slovenske gospodinje in dekleta: brez tega lista v tem letu ne smete biti! Prištedite kjerkoli morete 20 din in ga boste imele vse leto! Pišite po prvo številko na ogled v Maribor, Kroška cesta 5.

Bistrica kot mesto bolj »napredno« razvijala. Toda poskrbeli bomo, da jih tega truda rešimo, ker bomo vsi volili listo JRZ!

Fram. V naši župniji je bilo letos 14 porok in le 47 rojstev. Umrlo jih je 37 doma, 8 pa v bolnišnici; najstarejša je bila Marija Longino, vdova na Požegu, 83 let stara. Zadnja je umrla Jožefa Volmut, vdova po Jožefu, ki je tudi umrl letos septembra, 80 let star. Oba sta pred štirimi leti še zdrava obhajala zlato poroko. Jožef Volmut je bil več let zvest cerkvenik in še dalje časa grobar, ki je premnogim Framčanom pripravil zadnje bivališče. Umrla sta tudi nenadoma dve šolarki in 14 otročičev, ki že prosijo v nebesih za žalujoče starše. — Božičnica na naši ljudski šoli je letos prav lepo uspela. Obdarovanih je bilo 95 šolarjev s čevlji ali pa z obleko. Bog povrni vsem dobrotnikom, zlasti g. Lešniku, ki je že več let velik dobrotnik šolske dece in je tudi letos daroval 1000 din. — V nedeljo se prične pouk v drugem letniku kmetsko-nadaljevalne šole. — Fantovski odsek pridno deluje ter je decembra uprizoril dve igri. Na štefanovo je fantom predaval bogoslovec g. Franc Petek. Tudi izobraževalno društvo bo treba poživiti, zato že željno čakamo občnega zbora.

Spodnja Polskava. (Trojni jubilej.) To je bil jubilej, ki ga je Gospod naredil. Radovali smo se ga in ga proslavili v hvaležnosti do Boga in vseh blagih sotrudnikov vpisali ga v svoja srca in v domačo kroniko, ki nas je opozorila na leto 1237 ter nam skupno z drugimi zgodovinskimi viri in listinami izpričala 700 letnico naše župnije, ko je bila ustanovljena. Tudi župnijska cerkev je obhajala 250 letnico, ker je bila leta 1686 pozidana in z veliko slovesnostjo posvečena. Oba ta jubileja je domačim vernikom in sosedom oznanjal veliki bronasti pevec iz Celja, ki že celih 400 let vabi župljane k službi božji. Kakor so se strnili v zgodovinsko skupno slavje vsi trije jubileji, tako so se tudi verniki zedinili pri proslavi sedem dni zaporedoma in v velikem številu prihajali k svetim daritvam, pridigam, večernicam in sv. zakramentom. Sv. Štefan je kot farni patron na svoje godovanje privabil veliko množico ljudstva in sedem duhovnikov. Zelo hvaležni so vsi verni župljani svojemu prevzvišenemu škofu in vza doščeni so bili duhovniki, ker je na trojno proslavo prišel kot škofov zastopnik in namestnik preč. g. stolni prošt dr. M. Vraber, ki je pri slovesni sv. maši zapel slavo in zahvalo najsvetejšemu Bogu. V sveti navdušenosti je stolni kanonik dr. Ivan Žagar sejal seme božje besede, ki naj obilno sadu obrodi do proslave novih jubilejev na Sp. Polskavi.

Sv. Pavel pri Preboldu. Sadjarska podružnica je imela na štefanovo občni zbor. Ob tej priliki smo se spomnili našega rajnega predsednika g. F. Wetza, katerega smo 24. oktobra 1937 položili k večnemu počitku. Izvolili smo si novega predsednika g. Jožefa Ribič, za podpredsednika pa g. Franca Škerjanca. Drugo je ostalo pri starem. Sadjarji, pridite v društvo! Prijave sprejema tajnik g. Planer v šoli.

Dramlje. Celjska »Nova doba« prinaša v številki z dne 17. decembra dopis iz Drameli. Iz

dopisa odseva strah in temne slutnje. Po zatrdilu dopisnika se namreč najdejo pri nas nestrpnosti, ki že kar pri belem dnevu šušljajo in obetajo občinske volitve. To pa res ni prijetna vest za naše ljube JNSarje. Kajti ti »nestrpnosti« prihajajo iz njihovega tabora. V tem strahu kliče dopisnik na pomoč parkeljna in vse pekienske sile. Toda zaman, ker časi JNS strahovanja in paševanja po naši mili domovini so za vselej minili. Zato je neizogibno, da bodo ti vaši »nestrpnosti«, kakor jih nazivate, svojo zmoto popravili in prej ali slej izrekli svojo sodbo. Tega se tudi dopisnik »Nove dobe« živo zaveda. Vsled tega se mu je kar zatemnilo pred očmi, da histerično blebeto in vidi povsod politično ozadje in nevarnost za poplajajočo se JNS barko. Zaletava se v naše slovenske fante ter jim predbaciva, da so po prireditvi rajali celo do polnoči, čeprav je bila prva adventna nedelja. Tako so mu baje povedali očividci, gotovo tisti, ki so po prireditvi vdri v dvorano in pokazali svetu svojo liberalno kulturo, in pa neke »stare verne ženice«. Tem »očividcem« se nič ne čudimo, da ne vedo, da je bila 21. novembra, ko se je prireditev vršila, zadnja pobinkoštna in ne prva adventna nedelja. Ker jih privede v nedeljo pot navadno do četrtega plota, pač ne morejo čuti evangelija; znati pa bi to morale njih »verne stare ženice« in jih poučiti. Pa tudi razložiti bi jim morale razliko med grešnim in veselim pa poštenim razveseljevanjem. Dopisnik se je obregnil tudi v našo stanovsko kmetisko organizacijo in tudi v njej vidi v svoji naivnosti politično ozadje. Če je pisec tega

dopisa kmečki človek, bi pač bilo zanj bolj hvalevredno, da bi se raje pridružil organiziranim stanovskim sotrpinom ter skupno delal za pravice, napredek in dobrobit svojega stanu, kakor pa, da blati svojo stanovsko organizacijo — Kmečko zvezo.

Sv. Jurij ob juž. žel. Podružnica ZAKŠ vabi na izredni občni zbor v nedeljo 9. januarja na ban. Kmetijski šoli. Dnevni red običajen.

Sv. Križ pri Rog. Slatini. V dneh od 29. do 31. decembra so bile pri nas duhovne vaje za fante. Vasi so tekmovala med seboj, katera vas da večjo udeležbo fantov pri teh vajah. Zmagala je vas Perovec. Duh. vaje je vodil prof. verouka iz Celja. Tako so naši krščanski fantje zaključili staro leto in stopili notranje obnovljeni in prenovljeni v novo leto.

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Na praznik sv. Treh kraljev bo hišni blagoslov pri Plemenitaš Mihaelu v Irju (na Boču), p. d. pri Grilovem Mihecu. Ob tej priliki se bo blagoslovil novi zvon za njegovo kapelo. Želimo gorskemu korenjaku veliko sreče in božjega blagoslova!

Sv. Križ pri Rog. Slatini. V minulem letu je bilo rojenih 97 (97) — številke v oklepajih pomenijo leto 1936 — otrok, 52 dečkov in 45 deklic, nezakonskih 5 (15). Umrlo jih je 68 (74), moških 30, žensk 38; samomorov 2 (5). Najstarejši osebi, ki sta umrli, sta Prah Jurij iz Teržiča, star 91 let, in Ogrizek Jera iz Irja, stara 88 let. Oklicanih je bilo 50 parov (37), poročenih 40 parov (31), drugje poročenih 10 parov.

Peter Rešetar rešetari

Da bi se poboljšal za novo leto mi je nekdo voščil. Pa se res bom, meni samemu se je zdelo, da vse premilo ravnam z JNS in da jo je treba bolj trdo prijeti!

Srečni Srbi! Ves Beograd je slavil z nami novo leto, čez 14 dni bodo pa slavili svoje novo leto! V Srbiji se jim svoj čas ni tako dobro godilo kakor sedaj v Jugoslaviji!

Frerokovanje za novo leto: Peter Živkovič bo v novem letu postal zopet aktiven, pa ne aktiven general, pač pa aktiven predsednik JNS, ker sedaj ni bil bogve kako aktiven.

Hrvati so postali zopet Slovani! Začeli so se ysevprek prepirati med seboj, da je joj! Maček sam je vzel krepelo in jih odbija, mladi Radič pa jih sprejema.

Adio mio! Znani fašistični list, tiskan v slovenskem jeziku, »Pohod«, je prišel do kraja in nehal hoditi. Okrog njega so se zbirali posebno oni, ki imajo svojo prakso iz šole črnih srajc in so prišli v naše kraje branit Primorje, namesto da bi branili doma. Videl bom, če bodo šli domov pokazat svoje junaštvo!

»Jutro« je katoliški list — tako se izgovarja in dokazuje, da ga katoličani naročajo, berejo, četudi drugače ne more pokazati nikakih drugih znakov. No, lepo je katoličanom zagodel za novo leto!

Zaprte vrata! V Romuniji so sklenili, da bodo

vse čifute izgnali. Ko so judje videli, kaj se pripravlja, so se takoj podali na pot v Jugoslavijo. Jaz pa vendarle pravim: Zaprite vrata! Ne pustite jih notri, še z domačimi ne vemo kod in kam!

Lovska razstava v Berlinu je sedaj končno končana. Iz vseh strani sveta so prihajali ljudje gledat in ugotavljat, da se je zadnji čas največ kozlov ustrelilo ravno v Nemčiji.

Vaje. Na Francoskem napravijo večkrat vaje za revolucijo, in sicer v obliki raznih štrajkov. Tudi za božič so napravili štrajk celo v bolnišnicah, vodovodih itd. Štrajk pa je prenehal, ker se smrt ni hotela pridružiti ter je morila naprej, pa tudi želodec je zahteval vode, vode! Tako so pisali, dejansko pa je štrajk prenehal zato, ker bi sicer sablja začela operirati in ker bi skozi vojaške cevi napeljali vodovode. Treba bo še ene vaje v teh vrstah in potem šele se lahko revolucija preseli iz Španije v Francijo.

Ruska diplomacija se vrača. Stalin je poklical skoro vse poslanike ruske države domov. Pri dohodu v Moskvo je na postaji stal tudi mrliški voz in eden od teh poslanikov je vprašal, ali naj gre že kar takoj v ta voz, da čimprej opravi?

Niti besede! O Društvu narodov za novo leto niti en časopis ni napisal niti ene besede. Vsi se pač držijo navade, da se o mrtvih govori samo lepo, zato so bili raje tiho.

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Čankajšek odložil predsedstvo kitajske vlade. Kitajski maršal Čankajšek je odložil predsedstvo vlade, da bi se posvetil obrambi domovine. Mesto državnega upravnika prevzame dosedanji finančni minister dr. Kung.

Od Japoncev postavljena vlada v Nankingu. V prejšnji in od Japoncev zasedeni kitajski prestonici v Nankingu so postavili Japonci novo ki-

tajsko vlado, ki je podobna oni v Pekingu. Nova vlada bo izdala proglas, v katerem bo označen maršal Čankajšek in njegovi pristaši kot izdajalci domovine.

Parlament v Egiptu bo razpuščen. Nova egiptovska vlada bo razpustila parlament in bodo razpisane nove volitve.

Osem smučarjev zasutih. Z Dunaja je prispela vest, da je na Schneebergu zasul plaz osem smu-

čarjev in je odnesel žrtve tisoč metrov daleč.

70 ubitih. V japonskem mestu Kokamahi se je udrla pod težo snega streha kina, v katerem je bilo 700 gledalcev. 70 ljudi je bilo ubitih, 23 hudo in 43 manj ranjenih.

Domače novice

400.000 din vredna parna žaga pogorela. Na novo leto zjutraj je pogorela v Slovenjgradcu parna žaga g. Franca Marčiča. Žaga je bila zgrajena nasproti kolodvoru pred desetimi leti. Škoda znaša 400.000 din.

Tovarna za kopita v ognju. Dne 3. januarja krog 20 je izbruhnil požar v tovarni za kopita v Gračnici pri Rimskih toplicah. Koj po izbruhu požarne nesreče je bilo videti, da bo zajel ogenj vso tovarno, ki je last g. Falterja iz Jurkloštra.

Podlegel opeklinam. Spredaj poročamo, kako hudo se je opekel pri snaženju transformatorja delavec Anton Drnovšek iz Knezdola pri Trbovljah. Hudo opečenega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrl po 17 urnem trpljenju.

Pri zimskem športu ponesrečeni. Za Tremi ribniki pri Mariboru si je zlomil pri smučanju desno nogo 24 letni delavec Vilko Čadež. — Proti Kamnici pri Mariboru je smučal devetletni sin delavca Josip Klinger in si je strl desno nogo. — Pri Sv. Bolfenku na Pohorju si je zlomila pri smučanju dvakrat levo nogo 19 letna tovarniška delavka Greta Jurič. — Poleg tega se je nekaj sankacev zaletelo v drevesa in so se potokli.

Oropan. V občini Boštanj ob Savi med Kumpoljem in Lešnikom je bil oropan od dveh neznancev za izkupiček za lepa vola posestnik Fr. Mlakar iz Kumpolja. Roparja sta mu odvzela devet jurjev.

Otrok umrl radi opeklin. Anika Bela od Sv. Urbana pri Ptujju je šla krmit svinje. Z njo je šla tudi petletna hčerka Micika. Ko je žena vtila z repe vodo v škafo, je deklica po naključju padla v krop ter se tako hudo opekla, da je kljub zdravniški pomoči dva dni pozneje umrla.

Zaprte duhovne vaje v Domu sv. Ignacija pri Sv. Jožefu v Ljubljani, Zrinjskega 9: za može od 10. do 14. januarja; za fante od 31. januarja do 4. februarja. Oskrbnina za ves čas znaša 100 din.

Trsničarski in drevesničarski tečaj. V času od 1. marca do 30. novembra bo na banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, p. Slatina Radenci devetmesečni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo. V tečaj se sprejemajo zdravi mladeniči od 16 let starosti naprej. Prednost imajo sinovi viničarjev in malih posestnikov. Gojenci imajo na zavodu brezplačno stanovanje in hrano. Pridni in ubožni učenci dobijo za nakup učil podpore.

Tvrška J. Hutter in drug v Mariboru naznanja, da je izpopolnila popolnoma stalež (številčno stanje) svojega delavstva in da daljnjih prošenj za sprejem v službo ne more vpoštevati ter da na dopise s prošnjami za službo in z drugimi željami ne bo več odgovarjala.

Zdravnik

DR. RUDOLF ROŽIČ

se je naselil v Gornji Radgoni ter je začel ordinirati v hiši g. dr. Breznika 36

Prireditve

Prihova. Prosvetno društvo ponovi na željo občinstva v nedeljo 9. januarja versko dramo v štirih dejanjih »Podrti križ«.

Ponikva ob juž. žel. Prosvetno društvo je priredilo na dan sv. Štefana in na Novega leta dan v novi šoli igro »Pri kapelici«. Obakrat je bil obisk za tukajšnje razmere izredno velik. Igro so si ogledali domačini in tudi sosede. Vsi so bili prav zadovoljni, ker so igralci svoje vloge res spretno rešili. Zeleti je, da društvo poda še več tako lepih vzgojnih iger.

Nadaljevanje dopisov na str.

Kmečka trgovina

Nekaj besed za uvod

V današnji številki »Slovenskega gospodarja« pričujemo z novo rubriko pod naslovom »Kmečka trgovina«. Prav za prav to za naš list ni nobena novost, ker je »Slovenski gospodar« tudi dosedaj verno obveščal svoje čitatelje o tržnih cenah za kmetijske pridelke, živino, svinje, vino itd. Vendar bomo od sedaj naprej tem vprašanjem posvečali še večjo pažnjo, priobčevali jih bomo na preglednejši način skupaj, tako da bodo imeli naši čitatelji vsak teden natančen pregled stanja cen za vse pridelke, ki jih naša kmečka zemlja donaja. Gospodarji bodo vedeli, kako se ravna cene živine, lesa, vina, živalske krme, hmelja, poljskih pridelkov, gospodinje bodo izvedele, po čem se trži v mestu mleko, maslo, zelenjava. Poleg tega bomo vsak teden sporočali, kako stoji naš in tuji denar, kar bo zanimalo zlasti one, ki se vračajo s tujimi valutami iz tujine ali katerim njihovi svojci v inozemstvu pošljejo tuintam kak denar. Pa ne samo o razmerah na domačih, tudi o razmerah na tujih tržiščih bomo poročali, tako da si bodo naši ljudje lahko razširili tudi svoje gospodarsko obzorje. Prosimo pa tudi naše čitatelje za sodelovanje. Poročajo naj nam o vseh gospodarskih zanimivostih svojega kraja, tako da bomo res vsestransko in dobro informirani. Prepričani smo, da bomo s to našo novo rubriko našim čitateljem ustregli in koristili.

Živina

Trgovina z živino ni posebno živahna. Izvoz v inozemstvo je nekoliko zastal zaradi tega, ker izvažamo samo v tako zvane »klirinške« države, to je v države, v katere naše blago ne prodajamo za gotov denar, temveč ga zamenjujemo za njihovo blago. Te države so nam zaenkrat vse preveč dolžne, pa morajo naši izvozniki predolgo čakati na svoj denar. Tudi se opaža, da je začelo primanjkovati lepe pitane živine, zlasti volov za izvoz. Plemenska živina pa se ne izvažata. Cene goveje živine in telet so dvrste ter kažejo, da se bodo obdržale tudi čez zimo na dosedanji višini. Prav živahno je povpraševanje po konjih, in sicer po srednjetežkih, ki jih sedaj zelo kupuje Nemčija za svojo armado. Cene takih konj so zelo poskočile. Največ konj se sedaj izvažata iz Hrvatske, zlasti iz belovarskega okraja.

Položaj na živalskih sejmih v preteklem tednu je bil sledeč:

Mariborski sejem 23. decembra: prignanih je bilo 5 konj, 8 bikov, 57 volov, 281 krav in 13 telet; skupaj 364 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli (1 kg žive teže) 5—5.50 din, poldebeli 4—4.50, plemenski 3.75—4.50; bikji za klanje 3.50 do 4.50 klavne krave debele 4—4.75, plemenske 3.40—3.90, klobasarice 2.15—3.40, mlazne 2.70 do 3.75, breje 3.10—3.70, mlada živina 4.50—5.50, teleta 5—7 din. Prodanih je bilo 162 komadov.

Sejem v Kranju 27. decembra: voli I. vrste 6 din, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din; telice I. vrste 6 din, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din; krave I. vrste 5 din, II. vrste 4.50, III. vrste 4 din; teleta I. vrste 7—8 din za 1 kg.

Zagrebski tedni sejem 29. decembra: bikji 4.25 do 4.50, voli I. vrste 5.50, II. vrste 4.25—4.50, bosanski voli 3—3.25, krave za mesarske svrhe 3 do 4, klobasarice 2.50—2.80, telice za mesarske svrhe 4—5, za pleme 900—1200 din komad, teleta žive teže 6—7 din, mrtve teže 8.50—11 din.

V Lendavi, Soboti in Ljutomeru običajnih živalskih sejmov zaradi slinavke in parkljevke ni. V Lendavi so bile tržne cene živine po stanju 20. decembra sledeče: bikji 4—5, telice 4—6, krave 2—4, teleta 6—7, svinje 5—7 din za 1 kg žive teže.

Dunaj. Na goveji sejem je bilo prignanih: 426 volov, 298 bikov, 380 krav, skupno 1004 glave. Od teh iz Avstrije 885, iz inozemstva 219. Cene: voli 0.90—1.50, bikji 0.90—1.15, krave 0.83—1.10, klavna živina 0.60—0.82 šil. za 1 kg žive teže.

Svinje

Trgovina s svinjami je živahnejša, kakor z govejo živino. Veliko se izvažata svinj v inozemstvo, zlasti na Dunaj in v Prago. Po večini se izvažajo debele sremse svinje pa tudi prasci pršutarji, ki jih rede naši kmetje, se kupujejo za izvoz. Na zadnjem sejmu v Radovljici je bila cena prašičem po 8—8.25 din za 1 kg žive teže, na sejmu v Slovenjgradu 7—9 din, v Vidmu 7—7.50, v Ptujju prasci 6—12 tednov stari po 60—130 din za komad, pršutarji 6—6.50, debele svinje 6.50—7 din,

plemenske svinje 5—5.75 za 1 kg žive teže. Na sejmu v Zagrebu so bile pitane svinje po 8—8.50, pršutarji 6.50—7.50, sremse pitane svinje 8.25 do 8.50 din, svinje mrtve teže 10.50—11 din.

Cene kmečkih pridelkov

Pri kmečkih, zlasti poljskih pridelkih razlikujemo dvojno ceno: domačo, ki jo dosega blago na trgih, in borzno, ki prihaja v poštev v trgovini na veliko. Naše kmečke gospodarje bo zanimala predvsem domača cena. Na mariborskem trgu se prodaja: krompir 0.75—1.50, čebula 1.50—3, česen 3—6, zelje 1—4, kislota zelje 5, kislota repa 2, karfijola 1—7, hren 7—8, radič 1, jabolka 3—6, hruške 3—8, suhe slive 10—14, orehi 6, luščeni 18—20. — Zito: pšenica 1.75—2, rž 1.50—1.75, ječmen 1.50—1.75, kuruza 1.25—1.50, oves 1 do 1.25, proso 1.50—1.75, ajda 1.50, proseno pšeno 3.50, ajdovo pšeno 4, fižol 1.50—2.50. — Mleko in mlečni izdelki: mleko 2—2.50 (prazniki!), smetana 10—12, sirovo maslo 23, čajno maslo 34—36. — Jajca 1—1.25, kokoši 18—25, piščanci par 20—60, gosi 40—50, purani 40—70, race 18 do 25, domači zajci 5—25. — Na trgu v Kranju in Ljubljani so bile cene sledeče: pšenica 225 do 250 din za 100 kg, ječmen 225, rž 220, oves 190, kuruza 140, fižol 250, krompir 75, lucerna 195, seno 75, slama 50 din za 100 kg. — Jabolka I. vrste 500 din za 100 kg, II. vrste 400, III. vrste 250 din, češplje suhe I. vrste 1000 din, II. vrste 1100, III. vrste 2200 din. — Pšenična moka 350 do 400 din za 100 kg, koruzna 200, ržena 300, ajdova 400, koruzni zdrob 225 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Plačilo kuluka v dveh občinah. E. P. v Zg. ž. Ste mali posestnik ter imate v eni občini nekaj nad 1000 kv. metrov posestva, v drugi občini pa par kvadrat. metrov več. Obe občini zahtevata od Vas plačilo 20 din kuluka ter vam grozita z rubežem, ako ga ne boste plačali. Davka plačujete le 15 din letno v vsaki občini. Vprašate, ali ste re s dolžni v obeh občinah plačati kuluk in ali ima občina pravico zoper Vas uvesti rubež. — Po zakonu so h kuluku — osebnemu delu — zavezani vsi za delo sposobni moški prebivalci dotične občine v starosti od 18 do 55 let, neglede na to, koliko posestva ima v dotični občini. Te obveznosti osebnega dela se lahko odkupijo s plačilom ustrezne delavske dneve. Obvezno pa so dolžni plačati odkupnino le tisti zavezanci, ki ne spadajo pod obveznost osebnega dela ter plačajo nad 100 din neposrednega davka letno. Potemlakem bi morali Vi v vsaki izmed občin opraviti osebno delo, niste pa dolžni plačati odkupnine. Občina ima pravico prisilnim putem iztirjati odkupnino, v kolikor bi jo po gornji obrazložitvi bili dolžni plačati (ako ne bi hoteli opraviti osebnega dela).

Narava testamenta; skrb za najstarejšo hčerko. N. P. v B. Imate staro, zelo bolno mater, ki bi rada napravila testament ter določila z Vas dosmi ni prevzitek. Vprašate, kako bi to napravila, zlasti ko ne zna ne pisati ne čitati. — Vaša mati naj ustno izjavi svojo poslednjo voljo tako, kakor ste jo nam popisali v Vašem dopisu. Storit mora to pred tremi zmožnimi testamentarnimi pričami. Vi ne morete biti priča testamentu, s katerim se vam kaj zapusti. V ostalem pa morajo biti osebe vsaj 18 let stare, morajo razumeti zapustnico in biti zmožne potrditi, da se ni primerila v zapustnični osebi nobena prevara ali zmeta. Najboljše bo, ako kdo napiše poslednjo voljo Vaše matere. Mati mora nato pred tremi zmožnimi pričami, od katerih morata biti vsaj dve hkrati prisotni, izjaviti, da je zapis njena poslednja volja. Nato naj lastnoročno pristavi pod zapis svojeručno znamenje (tri križe), in sicer v prisotnosti vseh treh prič. Pred tem mora ena izmed prič prečitati zapis v prisotnosti drugih dveh prič, ki sta vpogledali vsebino. Kdor je zapis pisal, je izključen od čitanja. Zapis daste lahko, ako se vam doma ne zdi dovolj varen, v hrambo sodišču ali notarju. Kolkovati testamenta ni treba.

Onemogel siromašen starček ne dobi izplačane vloge niti obresti. J. K. v G. Imate naložben denar, ste star, onemogel, brez sredstev, hranilnica pa vam ne izplača niti obresti, še manj vloge. Vprašate, kako bi prišli do denarja. — Ako

Mast in živalski proizvodi

Suha slanina 20—24 din, svinjska mast 16.50 do 19 din kilogram. Čisti med 18—26 din. Neoprana volna 22—24, oprana 32—36 din kilogram. Goveje sirove kože 10—13 din kilogram, telečje 13 do 17, svinjske 8—10 din kilogram.

Živalska krma

Na mariborskem trgu se prodaja sladko seno po 40—45, kislota seno po 35—40, otava po 43, pšenična slama po 30—35 din za 100 kg. — V Zagrebu je seno po 50—60, otava po 65—75, deteljina 75—80 din.

Vinska trgovina

Letošnja vinska trgovina se dobro razvija. Žal so pa zaloge vinogradnikov pčile. Smernice za cene in razvoj letošnje trgovine z vinom je postal zadnji vinski sejem v Ormožu. Pokazal je, da se bodo naše vinske zaloge lahko prodale. Cene so razmeroma visoke. Novo namizno vino se prodaja po 4.50—5 din, boljše sortirane vrste po 6—7 din, staro vino lanskega in predlanskega vina, namizno po 5.50—6, sortirana stara vina 6—7—8, bizeljska in dolenska vina 4—5. Letos se tudi ni bati prevelikega uvoza banaških in dalmatinskih vin zaradi slabe vinske letine. V Banatu se je dvignila cena vinu na 3—4 din za liter.

Denar

Za eno nemško marko se plača 17.40 din, za holandski goldinar 24 din, za belgijsko belgo 7.34 din, za švicarski frank 10 din, za angleški funt 215 din, za ameriški dolar 43 din, za francoski frank 1.46 din, za češko krono 1.52 din, za italijansko liro 2.27 din, za avstrijski šiling 8.64 din.

je hranilnici dovoljena zaščita, vam ne sme izplačati več, kot določa izplačilni načrt, razen ako ima kak poseben sklad za izredne potrebe. Ako pa hranilnici zaščita ni dovoljena, bi jo morali tožiti, ako vam zlepega ničesar noče izplačati. Naj vam hranilnica pokaže izplačilni načrt, ako ji je odobren.

Zaračunanje izdatkov predsednika podružnice Kmetijske družbe. I. T. v R. Bili ste osem let predsednik podružnice bivše Kmetijske družbe, imeli izdatke radi raznih potov, zamudili mnogo časa v svojem poklicu, vozili za podružnico s kolodvoru galico in druge stvari; zaračunali ste si pred 12 leti za vse neko vsoto, katero sedaj iztožuje Kmetijska družba od Vas nazaj. Vprašate, ali ima to pravico ali ne. — Ako bi si bili Vi neopravičeno pridržali kak denar podružnice, Vas sme centrala vsekakor tožiti na povračilo v teku 30 let. Rešiti je le vprašanje, ali, kaj in koliko ste si smeli zaračunati. Pravila bivše Kmetijske družbe zadevno nimajo posebnih določb. Le kar se tiče delovanja članov glavnega odbora je bilo določeno, da vršijo svoje posle brezplačno, da pa lahko zahtevajo, da se jim povrnejo njihovi izdatki, ki so jih imeli zaradi svojega poslovanja. Jasno je, da ste si faktično izdatke radi potov in pa primerno nagrado, odnosno plačilo za opravljene vožnje smeli zaračunati. Spor bo le, kaj je z zamudo časa, odnosno ali si smete iz tega naslova kaj zaračunati. Ako ste imeli res mnogo potov ter ste si morali radi tega najeti za opravilo zamujenih del na Vašem posestvu drugo delovno moč, tedaj vam po našem mnenju gre odškodnina.

Možnost spremembe občin. O. U. v ž. Vprašate, ali je sprememba občin še mogoča in kako dolgo; slišali ste namreč, da je zadevna doba že prešla. — Do septembra 1937 je bilo mogoče doseči spremembo občin po skrajšanem, odnosno olajšanem postopku na predlog notranjega ministra. Sedaj pa veljajo sledeča določila zakona o občinah: Spajanje občin v mejah enega glavarstva se sme izvršiti, ako to zahtevajo dotični občinski odbori v sejah, pri katerih sta prisotni dve tretjini odbornikov. To se lahko izvrši na pismeno zahtevo večine volilcev dotičnih občin. Nove občine s porazvrstitvijo v mejah enega glavarstva se lahko ustanovijo po pismeni zahtevi večine volilcev tistih krajev, ki bi prišli v nove občine. Izločitev krajev iz ene občine in pridelitev drugi občini v mejah enega okraja se lahko izvrši po pismeni zahtevi večine volilcev tega kraja in po pristanku odbora tiste občine, kateri se ta kraj prideljuje. Odločba se izda s kraljevim ukazom na predlog ministra za notranje posle, ko je prejel izjave dotičnih občinskih odborov.

Sprejem v službo policijskega stražnika. A. P. v Sp. G. Radi bi dobili službo kot policijski stražnik ter vprašate, kam naj se obrnete in s kako opremljeno prošnjo. — Za sprejem veljajo splošni pogoji, določeni za državne uslužbenke. Predložiti morate torej krstni list (da ste dovršili 18 let starosti), zdravniško spričevalo (da ste duševno in telesno zdravi), нравstveno spričevalo (da ste dobrega vedenja), domovinski list (da ste naš državljan), izkaz o dovršeni vsaj osnovni šoli (da ste pismeni, da obvladate popolnoma službeni jezik in ste primerno naobraženi), uverenje pristojnega vojnega okrožja, da ste odslužili obvezni čas v stalnem kadru, razen, ako niste jo odredbah zakona o ustroju vojske in mornarice kot edini hranitelj nesposobnih zadrugarjev ali kot stalno ali začasno nesposobni oproščeni službe v stalnem kadru. Če ste zavezan vojnici, morate dokazati, da ste vojnico plačali. Nadalje morate predložiti potrdilo sodišča, da niste pod skrbstvom ali v konkurzu in da ni nad Vami podeljena očetovska oblast; potrdilo državnega tožilstva, da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic in tudi ne radi kakega nečastnega dejanja. Ako želite službo v Sloveniji, naslovite prošnjo na bansko upravo v Ljubljani. Ni pa verjetno, da bi službo tukaj dobili, ker je vloženih par sto prošelj. Mnogo verjetneje je, da dobite službo v Zagrebu ali v Belgradu. Zato prošnjo naslovite na bansko upravo v Zagrebu, odnosno na upravo mesta Belgrada.

Odstranitev žive ograje ob občinski cesti. P. J. R. V. Občina je razglasila, da se morajo vse žive meje za občinsko cesto odstraniti in ker tega niste storili v danem času, so Vam kratkoma od občine poslani ljudje izkopali Vašo živo mejo ter celo dotični prostor zasegli v svrhu naprave jarka. Vprašate, ali res ne sme nobena ograja stati bliže kot en meter od občinske ceste. — Res je, da po zakonu ne sme stati nobena ograja bliže kot en meter oddaljena od zunanega robu cestišča. V kolikor so Vam odvzeli Vaš svet v svrhu razširjenja cestišča, odnosno naprave jarka, to ni bilo pravilno, ako se je zgodilo samostojno, odnosno brez predhodne oblastne odredbe.

Prevzemnik posestva ter dvig vlog iz hranilnice. L. K. v G. R. Morali bi prevzeti domače posestvo in izplačati svoje tri brate; Vaša nevesta ima naloženo doto v dveh denarnih zavodih, izmed katerih pa nobeden ne izplača več kot 50 din mesečno. Vprašate, ali in kako bi dosegli, da bi se vlogi izplačali. Nadalje, ali bi zamogli dobiti na vlogi kako posojilo in ali je upanje, da se bosta vlogi izplačali kdaj v polni vrednosti. — Ni strahu, da se ne bi vlogi izplačali v polni vrednosti. Kakor poroča minister dr. Krek, bodo naši denarni zavodi v kratkem dobili na razpolago dovoljne kredite, da bodo postali likvidni ter zamogli izplačati vsaj v nujnih primerih vlog.

Dotlej pa se morajo denarni zavodi, ako jim je priznana zaščita, držati določenega izplačilnega načrta. V tem je tudi ustanovljeno, ali in pod kakšnimi pogoji se smejo izvršiti izredna izplačila. Nam plačilni načrt navedenih zavodov ni znan, pač pa si ga lahko sami ogledate pri zavodih. Ako denarni zavod ni pod zaščito, imate sicer možnost, ga tožiti na izplačilo vloge, vendar pa je tudi ta pot precej riskantna. — Ni nam znano, kje bi mogli dobiti posojilo na hranilno vlogo.

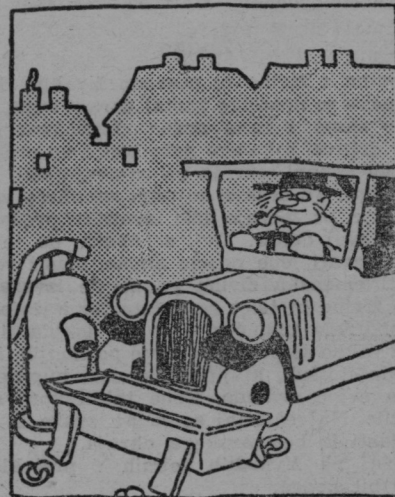
Saditev dreves — oddaljenost od sosedove njive. S. I. v Ž. Dali ste nekaj svojega sveta nanovo zasaditi z akacijo, pri tem pa se lastnik sosedne njive pritožuje, češ, da mu bodo čez leta akacije zasenčile njegovo njivo. Moral se je Vaš mož že dvakrat zagovarjati pri okrajnem sodišču. Vprašate, ali ima sosed res pravico Vam zabraniti saditev akacij, čeprav ste jih zasadili tri metre daleč od meje; nadalje, kako daleč od banovinske ceste in brzojavne napeljave se smejo saditi drevesa. — Debla dreves morajo biti oddaljena najmanj štiri metre od zunanega roba cestišča. Glede oddaljenosti od brzojavnih napeljav ni posebnih predpisov, jasno pa je, da veje ne smejo segati med žice. Glede oddaljenosti dreves od njiv pa ni predpisov in smete svobodno saditi drevesa ob meji. Kak zadeni zakon iz leta 1912 nam ni znan, marveč le določila občega državlanskega zakona, temeljem katerih sme sosed le izdreti korenine iz svojega sveta in posekati veje, segajoče v njegov zračni prostor. Okrajno glavarstvo Vam saditev dreves ni upravičeno zabraniti.

Predkupna pravica. Prodaja proti dogovoru. F. A. Sv. A. Ker niste mogli dobiti posojila, ste bili primorani odprodati del svojega posestva, pri čemur ste si izgovorili predkupno pravico in razen tega ste stavili kot pogoj, da Vam mora kupec v primeru, ako v teku desetih let vrnete dobljeno kupnino, vrniti kupljeni kos posestva, odnosno ga prodati po nepretirani ceni. Kupec pa namerava že sedaj prodati od Vas kupljeni svet ter Vam ga ponuja po mnogo pretirani ceni. Vprašate, ali sme kupec prodati od Vas kupljeno zemljišče naprej in koliko sme zahtevati od Vas kupnino. — V kolikor gre za predkupno pravico, mora k odkupu upravičeni (torej Vi) plačati popolno ceno, ki jo je ponudil kdo drug, in sicer v 30 dneh potem, ko mu je bilo zemljišče ponudeno. Po preteku tega časa predkupna pravica preneha. V kolikor ste si izgovorili pravico, da Vam mora kupec po desetih letih prodati zemljišče nazaj po nepretirani ceni, ne učinkuje ta dogovor zoper tretje osebe, ker najbrž zadevne svoje pravice niste dali vknjižiti na zadevnem zemljišču. Ako boste v desetih letih kupnino vrnili in Vam ne bo kupec mogel prodati nazaj od Vas kupljeno zemljišče, Vam bo moral plačati odškodnino za škodo, ki bi jo Vi vsled tega trpeli.

V prostornih delavnicah pa so ropotali kolovrati. Žene in dekleta so tlačile tudi na sam sveti post. Vedno so veselo prepevale, danes pa so molče opravljale svoje delo in solze so jim bleščale v očeh.

(Dalje prihodnjič)

Moč navade bivšega fijakerja

Iz otroških ust

Premožna vdova brez otrok pride na obisk k svoji poročeni nečakinji, ki jo je že dolgo vabila. Ko sedi vdova v družbi pranečakov v sobi, vpraša petletni Bojan: »Teta, kdaj pa greš spat?«

»Zakaj pa to vprašaš, ljubček moj?«

»Zato, ker bi že tako rad videl morje.«

»Morje? Kako pa misliš to?«

»Veš, teta, snoči je rekel atek mamici: 'Ko teta Elza zatisne oči, pojdemo lahko na morje.' Jaz bi že tako rad šel na morje!«

Teta tisti večer ni »zatisnila« oči pri nečakinji — družina pa tudi ni prišla na morje po tetini smrti...

Skrivalnica

Kje je lisica?

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

To se je dogodilo tiste dni, ko so našo prelepo domovino kraljevali in gospodovali ponosni gradovi. V njih so prebivali oholi graščaki, ki so tlačili naš narod z davki in dajatvami in ga topli z biči

in škorpioni. Tak grad je stal na Smrekovi gori. S strme pečine se je gospodujoče oziral po rodovitnih dolinah.

Bil je sveti večer, blažene ure miru in tihe sreče. Vse je utihnilo in se pripravilo na svetke, le v grajskih dvoranah se je razlegal hrup. Grof in njegov valpet sta igrala šah, preklinjala in se krohotala.

Naši rajni

Ponikva ob juž. žel. Dne 2. januarja smo pokopali 35 letnega Jožefa Gobec, posestnika, gostilničarja in trgovca na železniški postaji. Njegova nepričakovana smrt nas je zresnila. — Naj počiva v miru!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V naši fari je vedno več primerov kapi. V preteklem letu jih je od 84 umrlih 11 zadela kap. Čudno, da se zdravniški krogi nič ne zanimajo za to naraščajočo bolezen, ki se v vedno večjem številu pojavlja v mestu in na deželi. Naj nam kdo pojasni, kaj je vzrok, da smrti od kapi vedno pogosteje nastopajo, da se bomo vedeli čuvati. — Zadnje dni je od kapi zadet umrl obče priljubljeni čevljar Ivan Keg 1 iz Kupetinec. Na prvi petek v decembru je pred sv. mašo še prejel sv. obhajilo, med zadnjim blagoslovom pa ga je zadela možganska kap. Rajni je bil dober čevljarski mojster, ki je imel 24 učencev; zadnja med temi sta bila dva njegova sinova. Kako so ga ljudje ljubili, je pokazala kljub slabemu vremenu obilna udeležba pri pogrebu. Tudi g. župnik, ki redkokdaj govori ob grobu, se je poslovil od pokojnika. Naj počiva v miru — ženi in petim otrokom naše sožalje!

Dopisi

Sv. Ana v Slov. goricah. Mladina v naši župniji se je zadnji čas živahno razgibala. Razmere in potreba časa je prineslo drugo življenje v naše mladinske vrste, ki stopajo v pravi luči v bodočnost. Naš fantovski odsek in dekliški krožek sta se pričela v zadnjem času živahno gibati. Redne tedenske vaje dajejo povod aktivnega dela v omejenih organizacijah. Ta razveseljiv razvoj in napredek kaže naši severni meji pravo ozračje.

Gornja Radgona. Preteklo leto je bilo v župniji sv. Petra v Gornji Radgoni naslednje ljudsko gibanje: rojenih je bilo 125 otrok. V letu 1936 se jih je narodilo 153, kar pomeni s preteklim letom precejšnje razliko. V župniji je umrlo 79 ljudi, dočim jih je v letu 1936 umrlo 78. Poročenih je bilo 40 parov, v letu 1936 pa 31 parov. Letos je predvsem velika razlika pri rojstvih. Zadnja leta je pogostoma segalo število rojenih do 200 otrok. Župnija sv. Petra šteje nad 4900 prebivalcev. — V zadnjem času so pričeli mesarji v Gornji Radgoni prekomerno navijati cene mesu, ko pa se niso spremenile cene živini. Na drugi strani je izvoz živine radi slinavke in parkljevke ustavljen. Po tržnih poročilih je razvidno, da te cene presejajo cene v Mariboru in po drugih mestih. Proti takemu navijanju je treba potrebno ukrepati, ker je to v našem trgu in okolici občutno.

Ponikva ob juž. žel. Gibanje prebivalstva zelo nazaduje. V letu 1937 smo imeli komaj 40 rojstev pa 38 mrličev. število duš je 2000. Razveseljivo pa je versko življenje večine vernikov. Sv. obhajil se je razdelilo 15.780.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Sprejemem viničarja z 2—3 delovnimi močmi za Ploč, Zg. Jakobski dol. Vukašinovič, Maribor, Aleksandrova 13. 38

S 1. februarjem iščemo viničarja s štirimi osebami. Vinograd v bližini mesta. Maribor, Gregorčičeva št. 8/L. 34

Poštenega viničarja s 3—4 delovnimi močmi sprejemem. Oglasiti se pri občini Slovenska Bistrica-okolica. 7

Starejši hlapec se sprejme. Kramberger Franc, Gočova, Sv. Lenart v Slov. goricah. 11

Viničar s tremi delovnimi močmi, z dolgoletnimi spričevali se samo pod temi pogoji sprejme. Anton Tkalec, Glavni trg 4. 10

Služkinja z dežele se sprejme. Naslov v upravnistvu. 17

Sprejemem hlapca k dvema konjema in dekle k svinjam. Nastop takoj. Mikl Vladimir, Sv. Margeta pri Moškanjih. 29

Išče se hlapec na manjše kmečko posestvo. Poizve se v trgovini Kotnik, Grajenščak, pošta Vurberg. 27

Oženjenega hlapca k volom, z več delovnimi močmi, sprejme uprava posestva Ornig, šent Janž na Dravskem polju. 32

Rabim pridnega in poštenega viničarja-zakonca s tremi delovnimi močmi. Napotnik Matija, posestnik, Tepanjski vrh, p. Slov. Konjice. 33

POSESTVA:

Prodam posestvo, čez pet oralov: poslopje, sadonosnik, vinograd, njive, gozd. Hrastnik Ivan, Duplek 109, Vurberg. 8

Kupim posestvo okrog sedem oralov v bližini Maribora. Naslov v upravi. 19

Novozidana hiša z dva do pet oralov posestva, sadovnjakom, v lepi legi, 10 minut od cerkve Sv. Trojice (Slov. gorice) se ugodno proda. Informacije v trgovini Dreo. 30

RAZNO:

Prodava več motorjev 3—16 ks, dve novi slamo-rezalnici, mlatilnico. Tudi zamenjamo za les in drugo blago. Š. Škrbinšek, Hajdina 13, Ptuj. 39

Gramofonske plošče in igle, baterijski Philips radio-aparati vedno na zalogi. — Agentura Pichler, Ptuj, Slovenski trg. 35

Zelo lepo sadno drevje z garancijo pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. Zahtevajte prospekt! 25

»Pri starinarju«, Maribor, Koroška 6, Zidanšek, zopet veliko tovarniških ostankov: flanela od 5 din, volna, barhent, oksford, belo, rjavo, plavo platno, blago za predpasnike od 5 din, srjace, hlače, predpasniki, obleke, pogreznjiv skoro nov šivalni stroj jako poceni. 31

Rženo slamo, tudi cel vagon, vzamem v zameno za sadno drevje. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 26

Posojilo na vknjižbo, na poroke, uradnikom na plačo, kmetom za gospodarske potrebe po 6% obrestih. Pojasnila daje za 5 din znamk »Triumph«, Zagreb, Ilca 31. 28

Cepljen trs, najboljšje vrste, kakor tudi staro belino in črnino nudi Straka, Blato, Slovenske Konjice. 16

Krojači in šivilje! Moško in damsko krojno knjigo dobite pri: Knafelj Alojzij, Ljubljana, Križevniška ulica. Najmodernejši kroji, Zahtevajte prospekt! 24

Imam na prodaj les macesen, hrastov in borov. Naslov v upravi. 18

Tudi v letu 1938 plačujem zlato in srebro po najvišjih cenah. Grajski urar Jan v Mariboru. 14

Prešo za sadje in voz 3—4 polovnjački kupim. Naslov v upravi. 9

Pohišstvo, spalnice, jedilnice, kuhinjske opreme, stolce, karniše v zajamčeni izdelavi pri »Obnova« F. Novak, Maribor, Jurčičeva 6. 1832

Hromatično harmoniko, dobro ohranjeno, prodam. Lenart Alojz, Gorica 6, Pragersko. 1830

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Prodajo se dobro ohranjeni vozovi za žago in še drugi zraven spadajoči predmeti. Tudi velika, lepa sadna stiskalnica, skoro nova, kupcem na ogled. Morje št. 6, Fram. 1868

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Dospela je zadnja partija zimskih

TOVARNIŠKIH OSTANKOV

Dopisnica zadostuje, pa Vam pošljemo na dom kateregakoli navedenih zavitkov za reklamno ceno 130 din, po poštnem povzetju, poštnine prosto. — Zav. št. 1: 18 do 20 metrov močnega flanela, platna in druka. — Zav. št. 2: 4 m barhenta za obleko in 8 do 12 m flanele. — Zav. št. 3: 4 m volnenega blaga za žensko obleko in 3 do 5 m flanele. — Zav. št. 4: 3.20 m močnega sportnega štofa za moško obleko ali ženski plašč in eno kravato ali nogavice. — Hitite z naročili, dokler zaloga traja!

VIKTOR MAVRIČ

manufaktura

1869

Maribor, Kralja Petra trg 4

Igre za zimske večere

Po 2 din: šah — dama — mlin — domino — tombola — črni maček — kocke za zlaganje teže — mozaik za zlaganje — novičiči — črni Peter — domino v slikah.

Po 3 din: človek ne razburjaj se — ki-neške uganke — igra 15. — trdnjava — halma — na kraju bič poka.

Po 4 din: tombola v slikah — Plutonova tekma — kolo sreče — črna maska in detektivi — Miki, Oskar in šerif — boks v krogu.

Po 6 din: nogomet — alke — ribolov.

Po raznih cenah: na izbiro velike igre z raznimi pripravami in slikami. — Dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Habakuk

Reimnichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

I.

V Podkraju je udarila ura deveto zvečer. Bilo je o šentjakobljem ob žetvi; vsa vas je že, trudna od dela, počivala in nikjer ni bilo več luči, edino dve okni v župnišču sta še bili svetli. Tu je stari gospod župnik pravkar opravil večerno molitev, zbral si je še nekaj misli za jutranje premišljevanje in se je spravljal spat.

Tedajci je na vratih pozvonilo. Župnik je mislil, da ga kličejo morda h kakemu bolniku, in se je naglo spet oblekel. Vtem je kuharica, župnikova sestra, že odprla, po stopnicah so zarožljali težki koraki, nato pa je nekdo krepko potrkal.

»Naprej!«

V sobo je stopil čokat kmetič, z levico je nesel precej veliko košaro, snel je klobuk in pozdravil:

»Dober večer, gospod!«

»O Mrdavs — Urh!« se je župnik iznenadil. »Bog daj! Pa tako pozno? Ali je kaj treba?«

Kmetič je postavil košaro na stol in se zvito nasmehnil:

»Nak, treba nam ni nič, hehehe. — Narobe! Nekaj nam je preveč.«

V košarici se je nekaj potihoma zacmerilo.

»Za božjo voljo, Mrdavs, kaj pa imate tu?« se je župnik ustrašil.

»Tri kile za groš, še rajši zastonj, hahaha,« se je kmetič pikro zarežal, »človečka pač.«

»Sveti Bog, otroka! — Kaj pa hočete s tem?«

»Prav nič. To bi rad prosil gospoda, da bi ga krstili.«

»Čigav pa je? Ali vaš, Urh?«

»No, ta bi bila lepa! Ali mislite, da smo pri nas tako hitri, hahaha? Saj vendar veste, gospod, da ste našega šele o svečnici krstili.«

»Odkod pa je tedaj ta?«

»Ko bi jaz to vedel, vam bi dal za tri maše, haha. — Jaz pravim, da je Katričin. Poteplje se po mestu in, najsi je desetkrat moja sestra, dobrega kaj ne vem dosti o njej. Osem dni je danes, ko smo tega pobiča našli zjutraj na pragu zavitega in na blazino privezanega.«

»Tako, tako! ... Pa niste nikomur prišli praviti in se tako dolgo niste pobrigali ne za krst ne za drugo?«

»O, saj sem se brigal. K Stari cerkvi sem šel, kjer je Katrica nazadnje služila. Tam so mi povedali, da je že pred šestimi tedni odšla in da ne vejo kam. Ko sem jih zaradi otroka in takele reči izpraševal, so se naredili, kakor da ne vejo nič. Z obrazov pa sem jim bral, da mi nekaj prikrivajo. Poprašal sem še v Vogrčah, na Loki, v Kozjem in v Dolu, ali nikjer nisem nič izvedel.«

»Če je bila res Katrica, ki vam je otroka pred hišo položila, jo je moral vendar kdo videti, ali prej ali potem.«

»Moral že ne. Ta vihra vam je dovolj prebrisana, da se izogne ljudem. Pravim, da je prišla ponoči čez Sleme ali čez Kozjek; ko je svoje opravila in nam otroka pustila, se je spet čez hribe izgubila, da jo išči, če veš kje.«

»Zakaj niste tega orožnikom javili?«

»Ker sem menil, da bom sam s Katrico opravil. Zdaj pa bom res vse orožnikom povedal. — Poprej pa mora biti krščeno, moja stara ne odneha, pravi, da pogana noče v hiši.«

»To ni kar tako, moj ljubi. Najprej treba preiskati in ugotoviti, ali otrok res še ni krščen.«

»Gospod, tega vam ni treba. Da ni krščeno, to je gotovo kakor amen v očenašu.«

»Odkod veste to?«

»Zraven pobiča smo našli še pisanje — v poviju je bilo tole pismo ... na — pogledjte!«

Kmetič je pobrskal po žepih in potegnil iz notranjega pomečkan papir ter ga dal župniku. Na

listku je stalo z velikimi črkami, ki so bile očitno spačene, da bi kdo pisave ne spoznal, tole napisano:

Ljudje božji! Za Kriščevo voljo sprejmite tega otročička in ga dajte krstiti! Ni še krščeno, na to prisegam kakor na živega Boga. Ko bo mogoče, pride kdo po njega in morda dobite tudi kaj za to. Lepo imejte ubogo sirotko, to vas prosi nesrečna mati.

Medtem ko je župnik bral, je pobič jel sknecati in se na vso moč dreti. Mrdavs je zagrabil košaro z obema rokama in jo je zavihtel sem in tja, kakor da vihti zvon sem gor in tja gor.

»Za božjo sveto voljo, Mrdavs,« ga je pokaral župnik, »kaj pa počnete? Otrok se vam bo vendar zadušil.«

»Malo vetra mladini ne škoduje in pomaga, kadar se dere in veka,« se je kmetič zasmejal.

Pobič je res le nekaj malega še poihteval in je kmalu utihnil.

»Urh, bolj rahlo morate z otrokom ravnati, drugače vam še umre,« ga je opominjal župnik.

»Saj pob ni tako rahel! Ko pa bo krščen, potem ne bo prav nobene nevarnosti več.«

»Krščen ... krščen ... Seveda, krščeno mora biti, pa ne zdaj ponoči in tako naskrivaj.«

»Krst velja podne in ponoči. Jaz pa hočem naskrivaj, saj če bi tega ne hotel, bi bil pa podne prišel.«

»Mežnar že leži in že davno spi. Ko ni sile, ga ne morem klicati.«

»Saj ga ni treba. Jaz bom za mežnarja in botra, vi boste pa krstili.«

»Tu v sobi že ne. Morala bi v cerkev.«

»Pa pojdiva! Ključ imate vi tudi. Hitro se zasučite, še četrť ure ne bo minulo in vse bo pri kraju. Pa jeziki ne bodo imeli koga obirati.«

»Ne, Mrdavs! Z zakramenti se ne bova šla skrivat. Počakati morate do jutra.«

»Dobro. Nesel bom otroka domov. Ali nekaj vam lahko že zdaj povem. V eni uri bo moja stara z otrokom tu. Ta vam bo zagodla, kakor še niste čuli koga gosti.«

Gospod, ki je bil star in nekoliko boječ, se je prijel za čelo in ni vedel kaj od zadrege. Hodil je po sobi gor in dol, čez nekaj časa pa je potegnil krstno knjigo iz predala in je rekel napol glasno zase:

»Najprej bomo zapisali. Zaradi tega še nisem rekel zadnje besede.«

Jel je pisati. Pero je drselo po hrapavem papirju.

»Kdo bo boter?« je vprašal iznad knjige.

»Boter — jaz seveda, kdo pa drug? Cesarja menda ne bomo mogli naprositi, haha,« se je zarežal.

»Na katero ime ga hočete krstiti?«

»Habakuk naj bo, Habakuk.«

»Kaj vam ne pride na misel! Habakuk ni krščansko ime.«

»Ta bi bila lepa! Če v svetem pismu stoji, bo vendar krščansko dovolj.«

»Mrdavs, jaz pa hočem, da date otroku ime kakega svetnika.«

»Habakuk je svetnik — to veste vi prav tako dobro kakor jaz. In prav zanalašč hočem Habakuka.«

»Zakaj vendar, za božji svet?«

»Ker mi je to ime po volji — in ker hočem svoji sestri, Katrici, dati spomin, da ga vse življenje ne bo pozabila.«

»Tako vaše mišljenje ni prav nič krščansko, Urh.«

»Pa tudi to ni krščansko mišljenje, če nam, ki imamo sami dovolj otrok, kdo še svojega tako v hišo vkida, da ga moraš rediti in še sitnosti prenašati.«

»S takim čudnim imenom vendar otroka najbolj zadenete; ta pa je nedolžen in ne more kaj za to, da je komu nadležen.«

»Kaj bi ga zadel? Habakuk je vendar lepo ime. Saj ni treba, da bi bili sami Janezi in Jožeti ali Pepčki.«

(Dalje prihodnjič)

Iznajdljivost tihotapcev

Znano je, kako neizprosne so nemške oblasti proti vsakomur, ki bi hotel spraviti nemški denar v inozemstvo. Toda človek ni, žal, nikjer tako iznajdljiv, kakor tam, kjer je njegov denar v nevarnosti, oziroma kjer upa, da bo čim več zaslužil. Tako se je raznim denarnim mogočnikom kljub ostrim prepovedim posrečilo, da so velike vsote spravili čez mejo. Neki tak mogočnik, ki je imel za 800 tisoč mark vrednostnih papirjev neke francoske družbe, je družbi sporočil, da je pri neki selitvi papirje izgubil, povedal je številke tistih papirjev in prosil, da jih razveljavijo. Nato pa je papirje sežgal, se odpeljal v Pariz in tam dobil in naložil v Banki nove dečnice, ki mu jih je družba izdala mesto prvih. — Nekdo drug je spravil svoje premoženje iz Nemčije v podobi platinjskih vijakov in drugih sestavnih delov svojega starega avtomobila, katere je vse sam izdelal. Platina je še dražja kakor zlato, tako, da je lahko v majhni popolnoma neopazni obliki prenesel ogromno premoženje. — Spet drug je prodal svojemu prijatelju onkraj meje nekaj starih kljuset, katere je prej nakrmil z ovsom, pomešanim z zlatom. Kljuseta so seveda poginila, toda že na drugi strani meje, kjer je bilo zlato že na varnem. — Mogočnikom seveda vedno vse uspe, saj pa drugim v pretežni večini ne.

Dnevi se daljšajo

Angleški zvezdoslovec dr. Spencer Jones trdi v nekem članku, da se dnevi počasi daljšajo. Tega podaljšanja ne moremo danes izmeriti še z nobeno zemeljsko uro, obstoji pa na vsak način. V sto letih se dnevi podaljšajo povprečno za 0,037 sekunde. Končno pride do tega, da bodo zemeljski dnevi dolgi 47 naših dni. Ta pojav je posledica tega, da se zemlja čezdalje bolj počasi vrti okrog svoje osi, to je pa spet posledica zaviralnega vpliva plim in oseka, posebno v zaprtih morskimi delih.

NAJPRIMERNEJŠA DARILA
nogavice, rokavice in perilo po tovarniških cenah Vam nudi 1712
»HIF« Maribor, Aleksandrova cesta 24

!! Brezplačen pouk v igranju !!

Klavirske harmonike od din 480-
Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

Mnogo sreče in zadovoljstva v letu 1938
želijo vsem cenjenim odjemalcem trgovine mešanega blaga

SLAVKO SENČAR — MALA NEDELJA
CIRIL SENČAR — LJUTOMER
METOD SENČAR — ŠTRIGOVA

Nakup jajc, masla, svinjskih kož, vinskega kamna, fižola in drugih poljskih pridelkov. — Stalna zamenjava ripsa, sončnic in bučnic za prvovrstno olje. — Zaloga voščenic sveč za svečnico. — Priporočamo se, da skozi vse leto 1938 kupujete vse potrebščine v Senčarjevih trgovinah, kjer boste vedno najboljše postreženi. 23

Pivi Jugoslavenski Loznjaci,
Daruvar. 1775

Veliki nasadi za produkcijo cepičev in ukoreninjenih trt z najboljšo ameriško podlago.

Zahtevajte cenik!

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

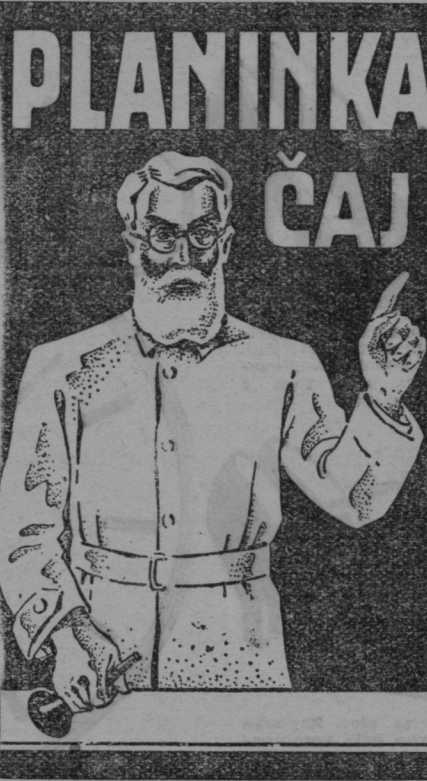
Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10 602

Telefon interurb. št. 2113

Težka zimska hrana

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo:

splošno debeljenje,
hemoroidi in zaprtje,
motnje v želodcu,
črevesna obolenja,
glavobol, nespečnost,
napetost telesa,
omotica.

Posebno zrelejšje in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. — Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj - Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg 12.
S. br. 29550/35.

NOVOPOROČENCI!

Poročne vence, šopke v veliki izbiri dobite poceni kakor tudi posteljno perje od 8 din naprej pri »LUNA«, Maribor, samo na Glavnem trgu 24

Cerkvene sveče, kadilo in olje za večno luč priporoča trgovina z železnino in špecerijo
JOSIP JAGODIČ

Celje Gubčeva 2

Kupujte pri naših inserentih!

Srečno novo leto 1938 želita vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdki:

BABOŠEK VLADKO

klobučarstvo

MARIBOR

Vetrinjska 5

JOS. ULLAGA nasl. J. SZINICZ

MARIBOR

Aleksandrova cesta 21

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospoška ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.
Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—

69:-

Za večerno družbo Vam izborno služijo ovi elegantni in lepi diftin čevljički. Diftin ze materijal ki popolno nadomešča va semiš in antilop, poleg tega je zelo trajen. Poskusite en par.

79:-

Zelo elegantni čevlji za ples. Zaponka preko rista in lepa crno bela kombinacija dajejo Vašim nogam poseben šik. V njih boste imeli dvojno zadovoljstvo pri plesu.

79:-

Beli elegantni atlas čevlji za ples. Vsaka dama more imeti k svoji toaleti čevljičke v isti barvi kakor je njena toaleta. S specialno barvo barvamo te čevljičke na rdeče, roza zeleno, plavo, rumeno in t. d.

129:-

Elegantni damski čevljički iz finega lakca s solidnim okrasom. Vaše noge bodo v teh čevljih izgledale dovršeno elegantno.

169:-

Naš ponos elegantni na rom šiveni lakasti čevlji za gospodje. Za ples k smokingu in fraku najprikladnejši so. Fina izdelava i soliden okras jamčijo za njihovo eleganco.

SREČNO NOVOLETO ŽELIMO

našim odjemalcem,
našim prijateljem,
našim dobaviteljem,
našim sotrudnikom,

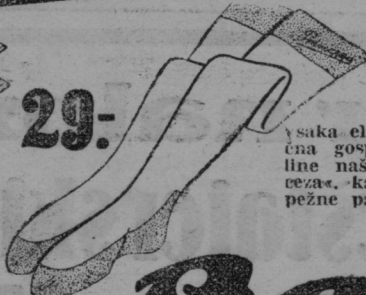
Obljubljamoo Vam da bomo
kako doslej, tako tudi v bodoče,
služili narodu in državi.

10:-

Fine nogavice iz flora v raznih vzorcih in barvah. Če kupite en par, pridete še po drugega, ker ste bili z njim zadovoljni.

29:-

Vsaka elegantna in praktična gospodinja pozna vrline naših nogavic »Princeza«, katere so tanke, trpežne pa poceni.

Bata